

Kakšen bo gospodarski načrt za leto 1985?

Pripravljamo osnutek gospodarskega načrta za prihodnje leto. V času, ko je pisan sestavek, še ni dokončanih števil in stališč, zato o tem nekaj kasneje, ko bodo plani sprejeti. Lahko pa spregovorimo o glavnih smernicah, na podlagi katerih se pripravljajo načrti.

Leto, ki se izteka, kaže na nekatere glavne značilnosti. Prva je — tako na prihodkih kot odhodkih — velika inflacija. Tako so vrednosti treh največjih temeljnih organizacij povečane za še enkrat, nekeje pa še celo za več kot še enkrat. Posebno na stroških (predvsem materialnih, ki gredo na izdelek) bo treba v prihodnjem letu posebej bedeti, saj nam dostikrat znižujejo, taki kot so, dosežene rezultate dohodka. Zato ne bo odveč ponoviti usmeritev iz letošnjega polletnega operativnega plana, naj bi, bolj kot doslej, z racionalnim delom na področju porabe materialov (nadzor nad porabo) **relativno zmanjšali materialne stroške**. To je poleg dviga produktivnosti dela, glavna usmeritev za drugo, in seveda še za nadaljnja leta.

Druge cilje iz usmeritev za letošnje leto, to je višino dohodka, fizični obseg proizvodnje ter produktivnost dela, izvozno uvozne cilje in na delitvi osebnih dohodkov, dosegamo. So pa tudi posamezne naloge, na katerih bo treba narediti več in hitreje doseči rezultat. Poslovni odbor, poslovodni organi ter samoupravni organi so v zadnjem času tem nalogam posvetili dovolj pozornosti, zato je na zadolženih, da jih pripeljejo h koncu.

Druga značilnost je ugodna rast obsega proizvodnje in produktivnosti dela v letošnjem letu. To dejstvo je zelo ugodno, hkrati pa nalaga obveznost, da se take trende obdrži. Upajmo, da bo naročil zadosti in da bodo taka, ki bodo hkrati censko ugodna, pa tudi primerna za proizvodnjo (produktivnost dela). Nakazane značilnosti in napovedano inflacijo med 50 in 60 odst. je treba upoštevati pri izhodiščih za plan. Nekateri so mnenja — to se sliši tako za proizvodni plan (v ekvivalentih) kot za prodajni plan (v dinarjih) — da sta (vedno) postavljena previsoko. Če bo **stroškovna inflacija** še hitrejša, kot jo predvidevamo v planih (med 50 in 60 odst.), potem bo tudi tak »visok« plan prenizek. Zato ga bomo korigirali s

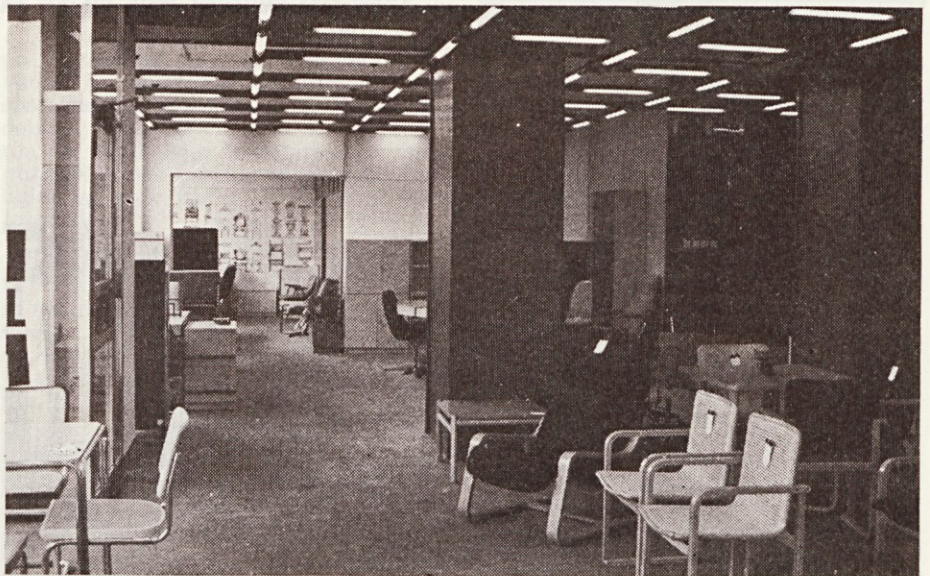
kvartalnimi operativnimi plani. Zgoditi bi se tudi moglo (kdaj?!), da bodo šli stroški bistveno počasneje od planiranih, hkrati pa morda tudi prihodki. Tedaj bi se odločili za rebalans plana (navzdol).

Točnost planiranja za eno leto vnaprej, ob inflaciji, ki jo poznamo iz preteklih let in ob napovedih, ki so običajno dosti dosti nižje, je seveda vprašljiva, planiranje pa nevhvaležna naloga. Ob spremenjenih pogojih gospodarjenja (tečaj) hitrejši inflaciji, nepredvidenih zasukih na trgu (cene), je treba skozi vse leto spremljati ekonomsko dejavnost in po potrebi povišati (spremeniti) cilje in jih prilagajati obnašanju ekonomskega prostora okoli sebe.

Na koncu še nekaj smernic iz srednjeročnega plana za leto 1985:

- rast fizičnega obsega in produktivnosti dela 5 odst.;
- zaposlenost 0 odst.;
- rast izvoza 10 odst.;
- uvoz 5 odst.

Srečo Smole

Ljubljanski Interier na Celovški cesti je dobil novo podobo, čeprav na starem mestu.

Prostori so nanovo urejeni. Opremo je zelo lepo izdelala Sloga iz Most, luči in drugo pa je bilo seveda potrebno kupiti zunaj naše delovne organizacije.

Kolektiv ljubljanskega Interiera se zaveda, da je potrebno dobro in veliko delati, če hočeš dobro poslovati. Je aktiven in dosega lepe uspehe.

V preurejenih prostorih se bodo naši kupci in delavci Interiera še bolje počutili. Želimo, da bi imel ljubljanski Interier tudi v prihodnje tako vlijuden in uspešen odnos do strank in tudi do sodelavcev v matični tovarni.

Ob 29. novembru,
dnevu naše
republike,
delavcem,
upokojencem
in vojakom
iskrene čestitke!

Delavsko odločanje

Vsi vemo, da je delavski svet najvišji samoupravni organ v delovni organizaciji. Zaradi tega so njegovo delo, prizadevanje in odločitve zelo pomembne.

Delavski svet se mora sestajati redno in pravočasno, delo mora biti temeljito in vedno z namenom, da sprejmemo sklepe, ki ne bodo zagotavljali dobrega poslovanja tovarne le danes, temveč v daljši prihodnosti.

Kako se začne delo delavskega sveta, pripravljajo točke, kako naši delavci delujejo v tem organu in koliko delegatom iz tozdov in skupnih služb gre za dobro skupno delo, o tem smo se pogovorili s predsednikom Stolovega delavskega sveta, Slavkom Bergantom, ki je sicer kvalificiran strugar v tozdu 5.

Na koliko časa so seje delavskega sveta?

Od letošnjega marca so bile tri.

Zadnja seja delavskega sveta ni bila dokončana, ker so delegati po tretji točki ob štirinajsti uri odšli. S sejo smo začeli ob 13. uri.

V Stolu je domenjeno, da bodo vsi sestanki po trinajsti uri.

Na tej zadnji seji smo bili tudi sicer komaj sklepni. Od 45 delegatov je bilo prisotnih le 23.

Kdo pripravlja gradivo za seje in skrbi, da bo vse potrebno obravnavano?

Gradivo pripravijo v tajništvu samoupravnih organov, s sodelovanjem strokovnih služb. Dnevni red je tako pripravljen.

Tu se tudi pogovorimo s tovarišico Križančevo, Kočarjevo in tovarišem pravnikom. Ob tej priložnosti tudi podpišem dnevni red.

Ali so bile v preteklosti vse potrebne zadeve pravočasno obravnavane?

V glavnem so bile. Bili pa so tudi primeri, ko smo kasnili. Npr.: lani smo obravnavali izgubo tozda 2. Sklicana je bila izredna seja, en dan pred izplačilom osebnih dohodkov. Prišlo je premalo delegatov, nismo bili sklepni, delavce smo klicali po telefonu...

Kako ocenjuješ delo delavskih svetov tozdov in skupnih služb?

Na teh sejah bi morale biti razprave bolj aktivne. V glavnem sodeluje le nekaj delavcev.

Dnevni redi za te seje so tudi pripravljani v tajništvu samoupravnih organov. Priprava je dobra.

Delavski svet tozda 5 dela v redu.

Ali delavski sveti tozdov in svet skupnih služb dobro sodelujeta s centralnim delavskim svetom?

Delavski sveti v tozdih in svet skupnih služb vabijo na svoje seje člane centralnega delavskega sveta, ki tudi sodelujejo v razpravah in tako prispevajo k oblikovanju stališč.

Kako dela izvršilni odbor delovne organizacije in kako sodelujeta?

V glavnem je delo tega organa dobro, ima pa tudi probleme za sklepčnost. Od devetih članov jih je prisotnih nekako 5.

Izvršilni odbor zadeve, ki so v njegovi pristojnosti, sam reši, druge pa posreduje v obravnavo.

Kaj praviš na zbere delavcev?
Sestanki teh zborov so prekratki. Zadnje čase so sklicani ob pol dveh. Začnejo pa se še vsaj pet minut kasneje. Kako naj potem delavci temeljito obravnavajo gospodarsko poročilo delovne organizacije, tozda in še zadeve pod točko razno.

Ob dveh gredo ljudje domov. V pol ure ni časa za razprave. Komaj je toliko časa, da poslušajo poročilo in dvignejo roke.

Kako se za delo delavskega sveta zanimajo vodilni delavci?

Vodja našega tozda se za delo delavskega sveta redno zanima. Prav tako tudi mojstri iz naše delavnice. Z drugimi pa skoraj nimam stikov. Tudi delo v delavnici mi ne dopušča, da bi se obširneje pogovarjal.

Koliko dni pred sejo so poslana vabila delegatom?

Tri do pet dni. Dnevni red je objavljen tudi v Informatorju, prav tako sklepi po končani seji.

Kako delavni so delegati na sejah in koliko jim gre za prave sklepe?

Delo delegatov v centralnem delavskem svetu je preskromno. Nekateri sploh ne sodelujejo. S seje na sejo so pasivno prisotni.

Ali imaš kot predsednik občutek, da so sklepi kdaj drgače sprejeti, kot si sam pripraviš?

Ni teh primerov.

Ali kot vodja seje kdaj na kako vprašanje ne moreš odgovoriti?

Za odgovarjanje na vprašanja so na sejah vedno prisotni vodilni in strokovni delavci, ki posamezne zadeve razložijo. Vsi skupaj skušamo odgovoriti na tisto, kar ljudi zanima in morajo vedeti.

Ob tem ni bilo večje zadrege!

Kakšna je prisotnost delegatov na sejah?

Prslaba. Ne manjkajo samo delavci iz neposredne proizvodnje, temveč tudi mojstri in drugi.

Se delegati kdaj o kaki zadevi ne morete enotno odločiti?

So taki primeri. Na zadnji seji smo se pogovarjali o delu po normah, doseganju in preseganju norm in se nismo mogli odločiti, kako naj bo stimulirano preseganje delavca, ki je večje od povprečnega preseganja v tozdu. Pri tem je seveda vprašanje, če je taka norma zares prava.

Zadevo ustrezna strokovna služba ureja, nagrajevanje pa bo rešeno kasneje.

Ob Stolovi 80-letnici smo se tudi težko zedinili o nagradah za delavce in upokojenca.

Ali vsak razlagatelj zadevo, o kateri na seji govori, zares dobro pozna?

O tem ni problemov. Vsakdo je dobro pripravljen.

Ali delegati verjamejo, o čemer se pogovarjate in sklepate?

Verjamejo! Včasih pa tudi ne!
Ko smo obravnavali reklamacijo Ikee, je bilo nazadnje tako razloženo, kot ne bi bil za nastale probleme skoraj nihče kriv.

Duplica ima malo samopostrežno trgovino ob stolpnici in drugih stanovanjskih blokih.

Trgovina še posebej oživi po petnajstem v mesecu in v dneh pred prazniki. V dopoldanskem času in v »neustreznih« datumih pa ni toliko obljudena.

41 let nove Jugoslavije

Prazniki so znova in znova priložnost, da se dotaknemo nekaterih pomembnih stvari, ki sestavljajo naš vsakdanjik, ob njih za hip postanemo in v miru premislimo današnji trenutek.

Avnojski dogodki izpred 41. let se zdijo že močno odmaknjeni, a vendar se vsak Jugoslovan trdno zaveda pomembnosti in posebnosti teh mejnih dogodkov za našo zgodovino. Nova Jugoslavija je takrat bila postavljena na zdrave temelje, preživela je z orožjem v roki najbolj viharna leta naše polpreteklosti, uspela je v povojni graditvi, postavila je prve mejnike v samoupravljanju in obdržala ter še močnejše povezala državo v bratstvu in enotnosti.

Zdi se, da kar prevečkrat pozabljamo na to, kakšno je bilo življenje pred desetletji, na naše skupne uspehe, na našo skupno moč, ki smo jo pokazali tako v boju kot v delu. Počasi se izteka 1984. leto; leto, za katerega smo vedeli, da ne bo lahko, a vendar smo prebrodili najhujše.

Poznavalci nam obetajo še kakšno podobno leto, potem pa bomo zagotovo izplavali iz trenutnih težav. Naši narodi in narodnosti imajo močan samoohranitveni nagon, ki se je prav v preteklih letih znova pokazal na vseh področjih, predvsem seveda na gospodarskem, kjer je bilo treba največ popravkov, in ob letošnjem praznovanju dneva republike že lahko ugotovimo, da je vsak pesimizem odvečen.

Več dela in boljše samoupravljanje — to ni samo politična parola ob prazniku, ampak tudi nuja za vse nas, ki nas združuje enak ali podoben jezik, enaka ali podobna zgodovinska usoda, predvsem pa velika želja po skupni državi, zgrajena na federativni in ljudski osnovi, na demokracičnem principu, s svoboščinami, ki nam jih nudi naša široka politična ureditev.

Čeprav je Fritzova stiskalnica v tozdu 2 dokaj sodoben stroj, je pri furniranju potrebno opraviti precej ročnih del. Najtežje delo je gotovo nakladanje polizdelkov na trak, pa razkladanje za stiskalnico, težka pa so tudi vedra lepila.

Koliko dni po seji je napisan in razposlan zapisnik?

Zapisnik delavskega sveta bi morali zares prej napisati in razposlati po tovarni in skupnih službah.

Velikokrat kasnimo.

Letos smo praznovali Stolovo 80-letnico. Se je to, razen na slovesni seji delavskega sveta, poznalo tudi na drugih sejah?

S praznovanjem 80-letnice se je ukvarjal za ta namen posebej imenovan odbor, ki je deloval vse do zaključka praznovanja v septembru.

Katere so najpomembnejše zadeve, ki ste jih obravnavali v tem letu?

Gospodarski načrt, probleme dela po normah in nagrajevanja, obravnavanje in odločanje za samoupravne sporazume z gozdnimi gospodarstvi za dobavo lesa. Obravnavali smo vprašanja iz družbenega standarda in npr.: pripravi novih prostorov za našo ambulanto, ki v sedanjih zares izredno težko dela.

So delegati delavskega sveta tudi dobri delavci na delovnih mestih?

Te delegate predlaga sindikat. Mislim, da so dobri delavci. Med člani so inovatorji in drugi ljudje, ki jim je veliko do našega dobrega poslovanja.

Koliko je torej delavski svet pripomogel k dobremu Stolovemu poslovanju in pravočasni obveščeniosti?

Pri tem ima gotovo svoj delež. Popravili smo delavnost, povečala se je storilnost in fizični obseg proizvodnje.

Se torej sklepi delavskega sveta uresničujejo v praksi?

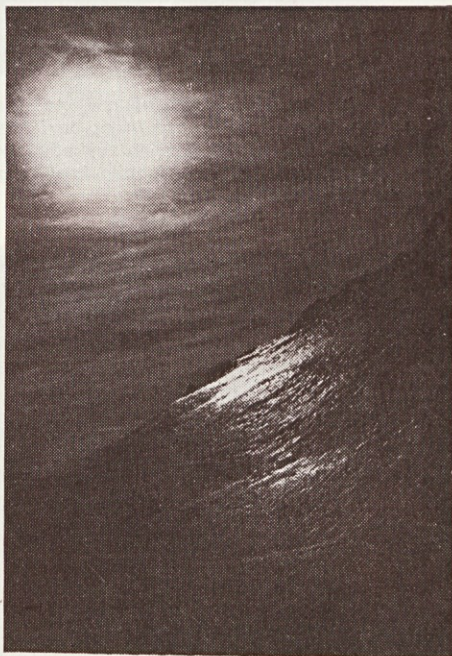
V glavnem se, so pa tudi primeri, ko so odstopanja, vendar v zadevah, ki niso bistvene.

Torej mora tudi delavski svet v prihodnje še intenzivnejše delati in imeti zares dobre delegate!

Kot nas na vseh področjih čaka veliko trdega dela, tako je tudi na tem področju.

Sedanji in prihodnji delegati delavskega sveta se bodo morali še bolj zavedati, da je tudi od njihovega dela odvisno zaupanje v samoupravno delo in pogojena sposobnost delovne organizacije, da gre v korak z družbenim razvojem in življenjem v ožji in širši povezanosti.

Pogovor pripravil
Ciril Sivec

Nihče ne more prešteti vseh odtenkov življenja, človeškega mišljenja, vseh oblik, izpovednosti in občutij v naravi.

Slika, ki nam prikazuje neokrnjeno naravo, vedno radi pogledamo.

(Posnetek Nande Lah)

Na Unilesovem DS veliko ugotovitev in vprašanj

V drugi polovici oktobra se je po konstituiranju sestel Delavski svet Unilesea na 3. sejo. Tokrat v Meblu Nova Gorica. Najvažnejše, kar je obravnaval, je:

— rezultati poslovanja sozda Uniles v obdobju od I. do VI. 1984;

— dolgoročni plan razvoja sozda Uniles do leta 2000;

— osnutek načel o skupnih osnovah in merilih za enotno urejanje inventivne dejavnosti v sozdu Uniles;

Menim, da tematika dolgoročnega programa razvoja zahteva širšo obdelavo, zato jo bomo obravnavali v eni prihodnjih številkih našega glasila.

Danes naj seznamimo bralce z ostalimi točkami, ki jih je delavski svet Unilesea obravnaval.

Pri obravnavi rezultatov poslovanja za januar—junij 1984 je bilo v poročilu in razpravi predvsem poudarjeno, da je potrebno upoštevati predvsem naslednje pogoje in razmere, v katerih so OZD v tem obdobju poslovale:

— da so se pogoji poslovanja v tem obdobju zaostriili;

— večajo se težave pri zagotavljanju potrebnih repromaterialov, ki povzročajočasne zastoje. To pa zvišuje stroške in znižuje produktivnost in s tem poslabšuje konkurenčnost na tujih trgih;

— ugotovljeno je bilo, da se že čuti v določenih segmentih prodaje zmanjšanje le-te, zaradi padca kupne moči prebivalstva;

dohodkovna stimulacija za izvoz je v primerjavi z domačim trgom še premajhna;

— likvidnih sredstev že kronično primanjkuje, povečana obrestna mera pa negativno vpliva na doseganje planiranega čistega dohodka in akumulacije;

— pritiski na izsiljevanje višjih cen, zahtevki po devizni participaciji in dinarskem sovlaganju s strani dobaviteljev lesne surovine in ostalih materialov so vedno hujši.

Uvoz opreme je še vedno zelo majhen, kar nas žene v vedno večjo tehnološko zaostalost.

Udeležba OZD na ustvarjenih devizah je še na skrajni spodnji meji. V tem obdobju so se stalno večale cene uvoznih materialov, cene končnih izdelkov pa so bile zamrznjene.

Pri obravnavi celotnega prihodka je bilo ugotovljeno, da so ga vsi tozdi, DO in delovne skupnosti v sozdu Uniles v I. polletju ustvarili 84,9 odstotka več kot v enakem obdobju 1983. Doseženi dohodki s prodajo na tujem trgu so se povečali za 87,1 odstotka, tako da je delež prodaje na zunanjem trgu v celotnem prihodku 22,1 odstotka in je manjši za 0,7 odstotka kot v istem obdobju 1983. Poročilo tudi trdi, da so proizvodne DO ustvarile 56,2 odstotka celotnega prihodka, trgovske pa 43,8 odstotka, kar pomeni padec deleža proizvodnih OD za 3 odstotke na enako lansko obdobje. Tako da je bil letni plan celotnega prihodka dosežen s 56,4 odstotka. Polovico tega so ustvarile DO Tribuna, Lesnina, Stol, Javor in Hoja.

Porabljena sredstva so se v tem obdobju povečala za 3,3 odstotka točk bolj kot celotni prihodek.

Dosežen dohodek je bil v tem obdobju v združenih organizacijah večji za 72,4 odstotka kot v lanskem I. polletju. Med tistimi, ki so dosegli velik porast dohodka, so omenjene DO: Stol, Iztok Miren, presegli pa so ga še v Krasopremi in Liku.

Obveznosti iz dohodka so narasle za 67,3 odstotka in so za 1,2 odstotka manjše glede na isto obdobje 1983. Pri obveznostih iz dohodka pa so največja plačana postavka obresti in so večje v primerjavi z letom 1983 za 72,5 odstotka. Le-te predstavljajo 15,5 odstotka doseženega dohodka ali 39 od-

REKLI SMO, DA BOMO STOLOVO 80-LETNICO PRAZNOVALI VSE LETO.

KER SE POČASI IZTEKA TUDI LETO, SE TAKO IZTEKA TUDI NAŠE PRAZNOVANJE.

MORDA PA NE BO ODVEČ, ČE SE Z NEKAJ FOTOGRAFIJAMI, KI SO NASTALE NA 8. SEPTEMBER, ŠE SPOMNIMO NA PRIJETNE PRAZNIČNE TRENUTKE, KI PA NAS ŽE SEDAJ IN V PRIHODNJE OBVEZUJEJO, DA BOMO ZARES DOBRO SKRBELI ZA DOBRO DELO IN RAZVOJ.

Kdo bi lahko ocenil, kaj vse je v mislih ljudi, ki se rokujejo za pošteno in uspešno sodelovanje. Na prvem mestu sta gotovo zahvala za dobre dosedanje odnose in želja, da bi tako ostalo tudi v prihodnje.

(Predaja priznanja predstavniku centra slepih in slabovidnih Škofje Loke.)

Na sliki sta dva naša delavca, na desni predsednik delavskega sveta Slavko Bergant in na levi Ivan Tomc, mizar v servisu. Srečanje pred člani delavskega sveta, predstavniki delovne organizacije in gosti je bilo kratko, prisrčno in polno želja za dobro delo tudi v prihodnje.

Trio Lorenz iz Ljubljane je s svojo profesionalnostjo, čistim in prijetnim igranjem na Stolov dan zaključil slovesno sejo delavskega sveta.

Ob igranju tria Lorenz smo vsi uživali in morda smo ta čas pozabili na številne probleme, s katerimi se ubadamo v službi in tudi v zasebnem življenju.

stotkov vseh obveznosti iz dohodka. Čisti dohodek se je povečal v tem obdobju za 75,3 odstotka in znaša delež proizvodnih DO v doseženem čistem dohodku 80,2 odstotka trgovinskih pa 19,8 odstotka.

Delež izgub v doseženem dohodku znaša 1,1 odstotka (v 1983 3,3 odstotka, v čistem dohodku pa le 1,9 odstotka — lani 5,9 odstotka).

V zvezi z izgubami je opaziti veliko izboljšanje, kar je posledica ustreznih in pravočasnih ukrepov in programov za odpravo motenj v poslovanju v prizadetih DO v 1983 in I. kartalu 1984.

Poročilo tudi navaja, da v obravnavanem obdobju znaša povprečni mesečni izplačani čisti osebni dohodek na zaposlenega 21.952 din in da je večji za 51,7 odstotka kot v enakem obdobju leta 1983, ki pa še vedno zaostaja 4 odstotke za povprečjem v gospodarstvu SRS, kljub večjemu povečanju od SRS in SFRJ.

V diskusiji po tem poročilu so nekateri razpravljalci ugotavljali, da bodo v 9 mesecih rezultati slabši, da se bodo izgube povečale. S pretokom sredstev preko Interne banke se rešuje likvidnost tako, da jo smatrajo kot zadovoljivo.

Sprejeto je bilo predvsem stališče, da je potrebno vplivati na vseh nivojih, da se za 1985. leto sprejmejo za gospodarstvo stimulaturna instrumenta in da je napovedano razbremenitev gospodarstva hitreje praktično izvajati. Delegati DS Sozda Uniles so proti distribuciji sestavljenih deviz, ter izvoznik z njimi prosto razpolagati. Ta delež pa naj bo iz leta v leto večji.

Za povečanje izvoza je potrebno odločneje nastopati na zunanjih trgih, vendar s kvalitetnim blagom, dobrimi oblikovnimi rešitvami in dobrim servisom. Izvoz je še posebej nujen. Pričakuje se, da bo na domačem trgu investicijska potrebnja omejena, kajti potrebno je napolniti obratna sredstva.

DS Unilesa je sprejel sklep, da se pošlje članicam v javno obravnavo osnutek Načel o skupnih osnovah in merilih za enotno urejanje inventivne dejavnosti v sozdu. Javna razprava naj traja do 31. 12. 1984. Namen sprejemanja enotnih načel je v poenotenem urejanju medsebojnih pravic in obveznosti med delavci, avtorji izumov, tehničnih izboljšav in koristnih predlogov in OZD kot koristnikom inovacij. Osnutek zavezuje vse poslovodne organe DO in tozdog, organe upravljanja, sindikat in odgovorne strokovne službe, da zagotovijo predvsem v tem, da se ustvarjalno delo odvija kot redna množična dejavnost vseh delavcev v tozdihi in DO.

O svoji vsebini naj ta samoupravni akt spodbuja vse delavce k ustvarjalnemu delu, uvajanju novih rešitev določene tehnicega problema, nacionalnejši uporabi delovnih sredstev in vseh postopkov za doseganje večje produktivnosti in vse, kar je s tem v zvezi.

Osnutek opredeljuje postopke in pogoje za preizkus inovacij, opredeljuje inovacije, navaja plačila in nagrade s predlagano lestvico z osnovo za odmero nagrade in višino nagrade v dveh variantah in še vrsto podrobnosti, za katere je prav, da se z njimi vsi seznanimo in s tem dobimo pravo osnovo za inventurno dejavnost, čeprav tak akt v naši DO že imamo in po njegovih načelih delujemo.

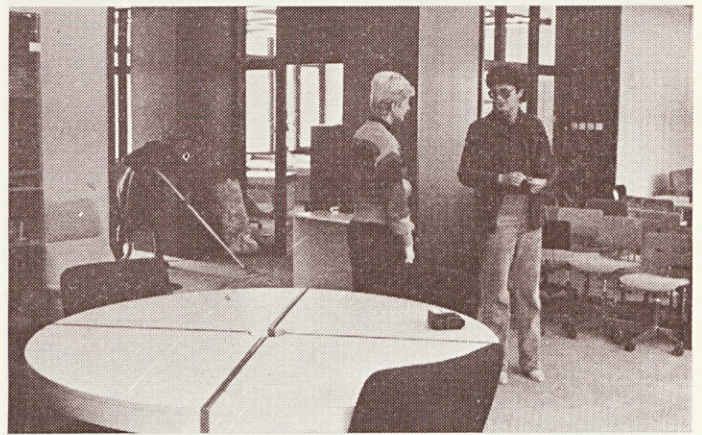
Ta del obravnave na seji DS Unilesa sem opisal zato, da bi bil na ta način informiran najvišji krog članov DO o delovanju samoupravnega organa sozda. Predlagam pa, da se izvoljeni delegati — iz naše DO je to 5 članov — pred sejo vedno sestanejo in obravnavajo gradivo, da bi tako lažje prenesli naša stališča ter tako celovito vplivali na odločanje v tem samoupravnem organu, za kar mislim, da naj poskrbi sindikalna organizacija.

Peter Plevel

OB DNEVU REPUBLIKE

Svoboda človeka ni le v njegovi pravici, da lahko svobodno izraža svoje mišljenje in težnje. Resnična svoboda je predvsem v pravi in možnosti, da človek samostojno odloča o vseh vprašanih svojega življenja ...

(TITO)

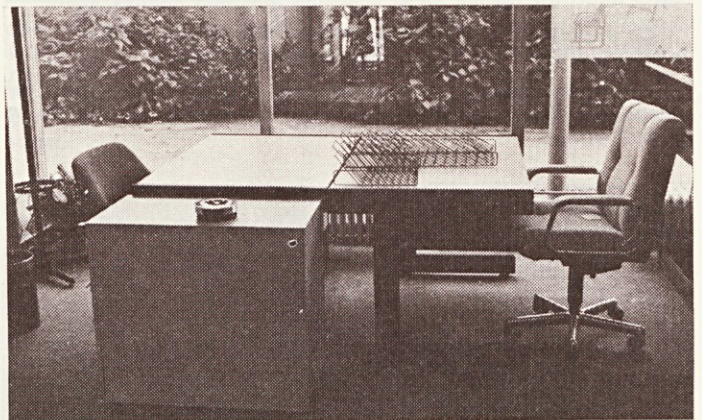
Sonja Zorn je prodajalka v ljubljanskem Interieru, kjer kupcem rada pokaže in proda razstavljene izdelke. S kupcem se pogovori tako, kot bi šlo za opremo njenega stanovanja.

Gotovo je tudi v tem uspeh prodajanja pohištva.

Danes Stol izdeluje zares prvovrstno pohištvo. Njegova uporabnost je sodobna, prav tako tudi oblike.

V ljubljanskem Interieru smo slikali tale prijeten kotiček.

Na sliki sta Stolovi modul pisalni mizi in oblazinjena delovna stola. Poleg je še predalnik za dokumentacijo večjega formata ali za načrte. Na plošči desne pisalne mize je mreža za kartoteko, ki je pri uporabi vložena v predal.

Posnetek je iz ljubljanskega Interiera.

»Na delovnih mestih se pogovarjamo o vsem mogočem!
So v teh pogovorih tudi komentarji, koliko smo v oddelkih uspeli narediti?«

Da smo slikali nanovo urejeni ljubljanski Interier, nas je vzbudila prav Zornova Sonja.

Sonja je članica Stolovega uredniškega odbora. Tudi s svojega področja je aktivna dopisnica, vedno polna idej in pripravljena za pogovor, kako bi se dale zadeve našim bralcem kar najbolje predstaviti.

Za njeno, zares marljivo sodelovanje, se ji lepo zahvalimo!

Če je pohištvo postavljeno s pravim znanjem in okusom, je lepo tudi tedaj, če ga je veliko na malem mestu.

V nanovo opremljenem ljubljanskem Interieru ima kupec kaj videti. Ni potrošnika, za katerega se ne bi našlo kaj lepega in praktičnega.

Postavljena sedežna garnitura in miza so zares lepi šele tedaj, ko je na mizi šopek cvetja. Prodajalke ljubljanskega Interiera se tega dobro zavedajo, čeprav je ta prostor v službi in ne doma.

Z opremo je potrebno živeti in jo kupcem neposredno ponuditi.

Interier Ljubljana

Sedemnajst let dela

Naša tovarna je praznovala 80-letnico obstoja. To je jubilej, ki ga imajo malokateri organizacije pri nas. Tudi mi smo v procesu razvoja gradili, odpirali nove obrate, ustvarjali trgovsko mrežo in obnavljali.

Pred sedemnajstimi leti je bila ustanovljena prodajalna v Ljubljani, na Celovski cesti 163. Po sedemnajstih letih smo jo tudi temeljito obnovili, ji dali nov izgled, ki naj bi pripomogel k boljšim prodajnim rezultatom.

Začetek je bil skromen, tako kot vsak začetek. Zaposleni so bili trije delavci, eden izmed njih je bil vodja. Naš prvi vodja, tov. Anton Sajovic, je danes upokojen. S svojim delom je v preteklosti mnogo prispeval k ugledu Stolove trgovine v Ljubljani in k velikemu prometu, ki ga ima naša trgovina danes. Pri tem je v polni meri uporabljal svoje prejšnje izkušnje iz lesne stroke in vsa številna poznanstva. Jasno, da ni šlo brez trgovske žilice, ki jo pri takem delu mora imeti.

Z leti je obseg dela naraščal v vseh oblikah poslovanja. Znano je, da imamo poleg veleprodaje, to je prodaje Stolovih izdelkov direktno gospodarskim organizacijam, tudi maloprodajo, ki predstavlja prodajo občanom, tudi inženirijske posle, pri katerih koristimo zunanje kooperante. Pri svojem delu skušamo kompletirati ponudbo tako, da kupec dobi čimveč željenega blaga oziroma opreme v naši trgovini. Pri opremljanju, na primer bank ali drugih poslovnih prostorov, prodamo poleg Stolovih izdelkov tudi izdelke, ki niso proizvedeni v naši tovarni (bančni pult, stojala za dežnike, obešalnike...). Pri vseh teh prodajah pa imamo približno 10 odst. čistega zaslužka od vrednosti prodanih predmetov.

Tak obseg poslovanja je narekoval povečanje zaposlenih v naši trgovini. Danes nas v Ljubljani dela osem. Naš direktor je tov. Milan Razdevšek. Tovariš Razdevšek uspešno vodi našo trgovino že pet let. Med tem časom smo spremenili tudi število zunanjih sodelavcev, tako da imamo danes le enega pogodbenega voznika, prej dva, močno pa nam manjka postrešček, ki smo ga izgubili zaradi starosti. Večkrat je potrebno strankam dostaviti manjši kos pohištva ali organizacijskega sredstva, za tak transport pa se nam je najbolje obnesel prav postrešček.

Naš majhen kolektiv je tudi samoupravno aktiven. Vključeni smo v DS, sindikat in Odbor za kadre. Močni smo tudi po številu članov zveze komunistov, saj nas je kar pet ali 62 odst.

Če bi kateregakoli od nas vprašali, če se v službi počuti dobro, bi odgovoril pritrdilno. To je pomembno, saj so dobri odnosi eden od pogojev za dobro in kvalitetno delo.

Iz slike, ki je objavljena s tem prispevkom, ne moremo razbrati spremembe trgovine, sedaj ko je obnovljena. Trgovina je z eno besedo lepa in sodobna. Obnova ni toliko pomembna za nas, ki v njej delamo, čeprav nam je bistveno izboljšala pogoje dela in se v njej počutimo zelo dobro, temveč je pomembna zaradi kupcev, ki z vstopom v naš lokal dobijo prvo sliko Stola.

Kaj je v trgovini novega? Predvsem je nova razporeditev v trgovini. Ta je taka, da predstavlja salon pohištva. Zaenkrat imamo le eno stalno razstavo naših izdelkov, to je delovni prostor nas samih. Pričakujemo, da bomo uredili še eno stalno razstavo v izložbenem delu trgovine. To razstavo bo uredil tov. Uršič. Do sedaj nimamo take razstave, to pomeni, da kupec v trgovini lahko kupi katerikoli del pohištva. V enem tednu se lahko zgodi, da je pogled na razstavljen kose pohištva spremenjen: manjka miza, stol itd. Razstavljenih predmetov iz stalne razstave ne bo možno prodati, tako da jih bo kupec enostavno odnesel, temveč jih bo dobil iz skladišča tovarne.

Če smo hoteli, da je razstava naših izdelkov okusna, je arhitekt predvidel tudi nekaj sprememb v prostoru. Pobelili smo stene, namestili nova sodobna svetila od Sijaja Hrastnik, očistili tapison (novega nismo dobili zaradi stabilizacije) in z opremo ogradili pisarniške prostore.

Pri obnovi trgovine so velik del opravili delavci našega tozda Sloge iz Most. Pri ogledu trgovine stranke takoj opa-

zijo kvalitetno delo in mnogi vprašajo, kdo nam je to naredil. Menimo, da tudi na tak način prispevamo k ugledu Stola in večji uspešnosti.

V svetu, pa tudi že v Ljubljani, je veliko razstav naših umetnikov v prostorih delovnih organizacij. Tudi pri nas je prisotna ideja in želja, da bi povabili umetnike k razstavljanju v naših prostorih. S tem bi trgovina nedvomno pridobila na ugledu in razširila krog svojih bodočih kupcev.

Zanimivo bi bilo vedeti in videti, koliko in katere objekte smo v 17 letih opremili. Teh podatkov bi bilo preveč, omenimo naj jih le nekaj, tako npr. v Ljubljani lahko vidimo naše pohoštvo v Smeltu, Ljubljanski banki, Inštitutu Jožef Stefan, Iskri Mikroelektroniki, Slovenija cestah itd. izven Ljubljane v vseh Kompasovih poslovalnicah, poslovnih enotah Ljubljanske banke, Carinarnico Sežana, Planinski dom na Krnskih jezerih, Dom upokojujencev v Postojni in Vrhnikih ter še in še.

Tovarna dela dobro, naši izdelki so kvalitetni in dragi. Pri maloprodaji se že čutijo vplivi zadnje podražitve — z manjšim nakupom. Upamo, da je zmanjšan nakup le začasen in hkrati računamo na stalno kupovanje naših izdelkov delovnih organizacij, ki jih podražitve ne prizadenejo v taki meri kot posameznika.

Če koga zanese pot po nakupih ali opravih v Ljubljano, navadno je to ob prostih sobotah, ga vabimo, da si pride ogledat našo in svojo trgovino in oceni, kako so izdelki tudi njegovih rok predstavljeni kupcem.

Sonja Zorn

Nekateri problemi pri nabavi repromaterialov

Pri analiziranju stanja pri oskrbi z repromateriali nikakor ne moremo mimo dejstva, da se razmere na trgu sicer umirjajo, niso pa še zdaleč takšne, da bi lahko rekli, da je repromateriala dovolj. Smo lesna industrija, ki za svojo proizvodnjo uporablja zelo široko paleto raznih vrst repromaterialov, tako da ločujemo le-te po vrstah, iz katere izhajajo: črna metalurgija, barvna metalurgija, kovinsko predelovalna, tekstilna, kemijska, usnjarska itd.

Pri pregledu trga o preskrbljenosti s posameznim repromaterialom takoj ugotovimo, da je predvsem veliko pomanjkanje izdelkov črne metalurgije, in sicer raznih vrst jekel, pločevine, cevi, veznih elementov (vijakov, matic itd.), izdelkov kovinske galanterije, okovij in podobno. Črna metalurgija je devizno zelo deficitarna, kajti za svojo proizvodnjo rabi mnogo surovin iz uvoza, zato pa zahteva praktično pri vsaki dobavi devizno participacijo. Znano je, da se devizna sredstva lahko odstopajo s pomočjo samoupravnih sporazumov, katere sprejemajo in potrjujejo samoupravni organi posameznih tozdov, ki dobavo podaljšujejo. Če ne pristopimo k takemu sporazumu, nam proizvajalec ne garantira dobave. Poleg deviznega sodelovanja pa proizvajalci izdelkov črne metalurgije še zahtevajo združevanje dinarskih sredstev, ki so namenjeni predvsem za razširjeno reprodukcijo (združevanje sredstev za Slovenske železarne, železarno Nikšič, železarno Smederevo). V zadnjem času se pojavlja vedno večji problem pri nabavi rezil, kar se odraža v vedno daljših dobavnih rokih (za nekatera rezila tudi dve leti).

Pri ostalih vejah sicer nimamo večjih problemov, repromateriala sicer ni v izobilju, vendar toliko, da proizvodnja nemoteno teče.

Pri uvoženih repromaterialih, kjer ni pomanjkanja, pa nastaja predvsem problem cen, ki zelo hitro naraščajo predvsem zaradi padca vrednosti dinarja. Uvožen repromaterial pri nas v glavnem zapolnjuje tiste materiale, ki jih domači trg ne ponuja, oziroma jih naše organizacije združenega dela ne izdelujejo. V zadnjem času opažamo, da se ravno pri uvoženih materialih pojavlja stagnacija, predvsem na račun rezervnih delov in drobnega orodja.

Če bodo pogoji, ki jih nakazuje trg, taki kot so bili letos ali celo boljši, bo tudi preskrba tozdov z repromateriali boljša; torej taka, da bo omogočala nemoteno delo brez zastojev.

Ivan Volčanšek

Po končanem prvem delu slavnostne seje delavskega sveta je Stolov direktor Boris Zakrajšek podelil priznanja in plakete našim najboljšim poslovnim tovarišem.

(Na sliki je poleg našega direktorja predstavnik GG Ljubljana.)

Pravo skupno srečanje delavcev je po navadi združeno s plesom. Tedaj delavci ne gledajo, kdo s kom pleše, ali pa tudi. Oboje je mogoče in tudi prav. Za kratko zabavo in razvedrilo ne sme biti ljubosumja.

Na sliki je zabeležen ples na Stolovem praznovanju 80-letnice. Ansambel Modrina je igral, podnice so se šibile, plesalci pa vrteli.

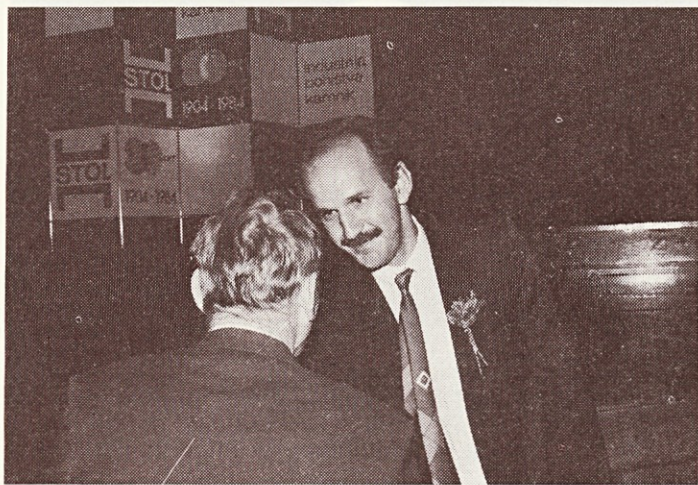
Naš kuhar Dušan je tudi na pikniku spretno vrtel kuharsko orodje. Po okolici je dišalo po čevapčičih, pleskavicah in drugem slastno pečenem mesu. Stolovci so zopet potrdili, da je naša kuhinja zares dobra, njeni delavci pa marljivi in dobri kuharji.

Pri hladu se začne

Vsem je dobro znano, da se proizvodnja vsakega izdelka, kjer je zastopan masiven les, prične v PE-4. Tu prevzamemo nabavljeno hlodovino, jo razvrščamo po vrstah ter kvaliteti in tako pripravljamo za prvo fazo primarne obdelave — razžagovanje.

Razžagovanje je prav gotovo najvažnejše opravilo. Za tem je na vrsti letvičenje in zlaganje v pakete. Tako pripravljene pakete se zlože v kope. Kope pokrijejo in prične se zračno sušenje. To je običajen postopek za bukov les, ki ga predelujemo za lastne potrebe. Po dolgoletnih izkušnjah moramo imeti za nas značilno razgibano proizvodnjo (naročniški program), približno 9000 kub. metrov žaganega lesa. Pomembno je, da imamo optimalno zalogo vseh debelinskih razredov (20, 25, 31, 38, 45, 50, 60 mm).

Stanje zalog je trenutno manjše. Trenutno razpolagamo le s približno 6000 kub. metri žaganega lesa bukovine. V takem stanju smo primorani, da se čim racionalnejše obnašamo. Najprej poskrbimo za zadostno količino višjih debelinskih razredov (60, 50, 45 mm), ker zahteva zračno sušenje daljši čas in uspešen zaključek tega sušenja pogojuje kvalitet-

Prijeten je trenutek, ko prejme dober poslovni partner priznanje za uspešno in vestno delo.

V to priznanje je vtakano sto in sto pravih želja in pripravljenosti, da bi bil z delom in uspehi zadovoljen tudi sodelavec: človek ali organizacija, s katero poslovni partner sodeluje in deli skupaj ustvarjeni zaslužek.

Če se hoče, da je zabava dobra, mora biti taka tudi postrežba. Koliko dela so imele s tem delavke tozdr 8, se na sliki dobro vidi. Vidi pa se tudi, da so bili naši delavci z uslugami zelo zadovoljni.

no nadaljevanje druge faze — umetnega sušenja. Poleg tega pa smo zadnja leta precej vezani na nakup žaganega lesa oziroma decimiranega, predvsem na potrebe struženih polizdelkov.

Že omenjeno drugo fazo sušenja — umetno sušenje — trenutno komajda zadovoljujemo. Prav sedaj zaključujemo investicijo, s katero bomo precej posodobili potek sušenja. Tako bomo lahko posušili večje količine lesa, sušenje bo kvalitetnejše, obvladali bomo lahko tudi manj ugodne začetne pogoje, krmiljenje bo avtomatsko. Poleg uspešnega zaključka umetnega sušenja je izrednega pomena temperiranje, kjer se les končno umiri — izenačenje vlage v celotni lesni masi. Samo tako lahko pričakujemo kvalitetno nadaljevanje obdelave lesa, brez pokanja, popuščanja lepilnih slojev, krivljenja in podobnih nevesčnosti.

Da bi se tako zastavljenemu cilju čim bolj približali, se dnevno spopadamo z vrsto neugodnih okoliščin. V oddelku grobega razreza je že dalj časa osvojen univerzalni »industrijski« način priprave lesa. To pomeni, da se iz določene debelinskega razreda pripravlja les za različne namene (ravne ploske elemente, za stružene elemente in tudi za krivilnico). Za čim boljše izkoriščanje lesa skrbi delavec — predrisač, ki predvidi po izkušnjah najprimernejše krojenje. Tu se tudi prvič pokaže kvaliteta lesa v zložaju in napove boljši ali slabši izkoristek lesa (grčavost, razpoke, piravost).

Glede odstotka vlažnosti je najmanj problemov s tistim lesom, ki je namenjen za ravne, ploske polizdelke in se brez kakršnih večjih težav umetno posuši na željeno stopnjo vlažnosti. Les za struženje gre običajno na sušenje, kjer se zahteva optimalna vlažnost okoli 14 odstotkov. Spet drugačen odstotek vlažnosti se zahteva za les, ki gre na krivljenje, ta naj ne bi bila manjša od 18 odstotkov. Zato pogosto nastopa problem v znatno manjši vlažnosti lesa. Takšen les, ki je izgubil znaten del vezane vode, onemogoča normalno mehčanje pri parjenju in končno plastificiranju v najrazličnejše oblike.

Izkušeni proizvajalci ukrivljenega pohištva imajo vpejljane posebne linije za pripravo lesa pred krivljenjem. Posebno pozornost namenjajo že odbiri lesa pri hlodovini. Les ne sme biti napaden, biti mora brez grč, brez zavite rasti, pa celo po lokaciji rastišč ga odbirajo. Pri nas teh zahtev še zdaleč ne moremo izpolniti, zaradi mnogih objektivnih okoliščin. Prvo, ki jo moramo omeniti, je problem kvalitetnejšega lesa. Pri sedanjih količinah že zelo težko naberemo kvalitetno hlodovino za luščenje (okoli 2000 kub. metrov na leto). Ostala hlodovina pa gre brez prebiranja skozi polnojarmerik (povprečna kvaliteta) vse do zložajev v kope, kjer se les suši. Da bi postopoma začeli osvajati tehnološke postopke izkušnosti proizvajalcev ukrivljenega pohištva, bi morali začeti dobavljati večje količine kvalitetnejše hlodovine, tako bi lahko del te namenske usmerili v proizvodnjo krivljenih polizdelkov. Razžagan les bi naj na vsej poti nenehno spremljali, izvajali kontrolo vlažnosti, izločali napadene deske in plohe že pred zlaganjem v pakete, ki so namenjeni za sušenje v kopah. Ob tem bi lahko zanesljivo pričakovali zadostne količine daljših elementov, ki jih danes nabiramo z zelo velikimi težavami. Poleg tega bi morali rešiti še en problem. Posodobiti bi morali sortiranje hlodovine na deponiji pred žagalnico. Odbirali naj bi les po kvaliteti ter po dolžinskih razredih, s tem bi v znatni meri olajšali postopek zlaganja in letvičenja žaganega lesa v pakete. Trenutno se izvaja povaljevanje hlodov na vzdolžni transporter ročno s pomočjo cepinov. Ročno valjenje hlodov iglavcev je manj naporno, ker je les raven in lažji, medtem ko je bukov les težji in hlodi niso ravni, je to opravilo zelo naporno in tudi bolj nevarno (trije delavci). Za odpravo tega problema imamo za drugo leto v zasnovi namestitvev HIAB naprave, s pomočjo katere bi sortirali hlodovino po kvaliteti in dolžinskih razredih. S tem bi odpravili fizično težko in nevarno delo, hkrati pa dosegli večjo produktivnost.

Poleg vsakdanjih problemov nas v PE skrbi vse slabša kvaliteta dobavljene hlodovine, žaganega lesa ali decimiranega lesa. Poznano nam je, da se predelovalne kapacitete po vsej državi širijo. Dogaja se, da se vse več kvalitetnega lesa izvažajo. Povpraševanje vse bolj presega ponudbo. Regije s surovinskim zaledjem se zapirajo vase. Vse to pa povzroča velik cenovni nered. V dani situaciji se bomo morali usmeriti v tiste proizvodne programe oziroma naročila, kjer bo cena lesa v primerjavi s končno ceno izdelka vse manjša. V izdelke bomo morali vlagati še več izvirnega strokovnega znanja in pridobljenih spretnosti, ki smo jih pridobili skozi bogate dolgoletne izkušnje.

Pri kratkem sprehodu skozi primarno obdelavo smo omenili potek dela in nekaj spremljajoče problematike v zvezi z lesom. Nič manj pomembnih faktorjev delovne sile — ustrezno usposobljenih ljudi ter delovnih priprav in pripomočkov pa skorajda nismo omenili, zato o njih kdaj pozneje.

Zagotovo moramo človeka postaviti na prvo mesto, kajti stopnja izkoriščenosti materiala, stroja, energije in kvalitete dela s povečano produktivnostjo, so zanesljivo v njegovih rokah.

Boris Demšar

Z delovnega posveta o problematiki informiranja v kamniški občini

Na pobudo sveta za informiranje pri OK SZDL in komisije za politično propagando in informiranje pri OS ZSS Kamnik je bil ob koncu oktobra v delovni organizaciji Svlanit sestanek delavcev naše občine, ki se ukvarjajo z informiranjem.

Na sestanku so bili poleg predstavnikov iz občine prisotni urednik Kamniškega občana Jana Taškar in uredniki nekaterih glasil v kamniških delovnih organizacijah.

Na sestanku je bil predvsem govor o vprašanih dopisovanju v Kamniški občan in problematika financiranja tega časopisa, saj je znano, da ga občani neposredno ne plačujejo, drugi dohodki lista pa so tako majhni, da je nastal resen problem, kako naj Občan izhaja. Izrečena je bila misel in želja, da bi v prihodnjem letu delovne organizacije na nek način pomagale pri sofinanciranju. Občan pa bi v zahvalo za pomoč objavljaj pomembnejše sestavke in tudi novice iz naših tovarn in tako kamniške delovne organizacije predstavil širšemu krogu bralcev. O teh vprašanih je bila na sestanku predvsem dana pobuda, točnejši zaključki pa bodo na ustreznih forumih sprejeti kasneje.

Urednica Občana je seznanila udeležence, da so še vedno problemi glede dopisovanja v Občana. V nekaterih krajevnih skupnostih je to sicer dobro urejeno, prav tako dobivajo tudi prispevke iz nekaterih delovnih organizacij, od drugod pa je občutek, kot da teh sploh ni. Premalo so tudi zastopane samoupravne interesne skupnosti. Tudi nekateri delavci v Občine čutijo premalo odgovornosti do širšega informiranja, čeprav bi morali to delo opraviti že po svoji službeni dolžnosti. V teh ljudeh je potrebno vzbuditi interes do tega dela in občanom omogočiti, da bodo bolje informirani.

Ugotovljeno je bilo, da ljudje Občana potrebujejo, da je med prebivalci dobro sprejet in bran.

Širša mreža dopisovanja pa bi zapolnila še sedanje vrzeli in prinesla nove rubrike in tudi samostojne sestavke, ki smo jih doslej pogrešali.

Občan naj tudi v prihodnje izhaja na 14 dni, da je z vsebino svež in aktualen.

Udeleženci sestanka so ugotovili, da je tudi v sedanje Občana vložena veliko truda in je treba dati priznanje ljudem, ki se s tem ukvarjajo.

Sklenjeno je bilo, da naj se z anketo ali na kak drug način ugotovi, kakšno je stališče občanov do Občana, pa tudi glasil v združenem delu.

Nasploh je potrebno informiranje našemu občanu tako približati, da bo z informacijami zadovoljen in sproti izvedel, kakšno je stanje v njegovi delovni organizaciji in občini.

Prizadevanja o boljši informiranosti v Kamniku niso le naloga delavcev, ki se neposredno ukvarjajo s tem delom, temveč vseh tistih ljudi, ki so dolžni informirati. Pri tem so na zelo pomembnem mestu družbenopolitični delavci.

Kot v Občanu in glasilih delovnih organizacij radi preberemo splošnejše sestavke in novice, so na pomembnejšem mestu informacije iz našega samoupravnega dogajanja, družbenega življenja, gospodarstva, razvoja, izobraževanja, nasploh iz skupnega prizadevanja, da gre tudi kamniška občina na vseh področjih v korak z drugimi slovenskimi občinami in nudi občanu primerno delo in življenje, s katerim bo zadovoljen.

C. Sivec

Na pikniku je veliko zanimanje vzbudila oslovska vprega z malim vozičkom. Posebno otroci so se za zadevo močno zanimali.

Vodja vprege je bil seveda Franc Pestotnik, ki je medtem, ko je zabaval naše ljudi na pikniku, odpeljal še v Kamnik, ki je prav tiste dni slavil svoj krajevnik praznik.

Umetno sušenje lesa

Umetno sušenje lesa smo poznali pri nas že pred prvo svetovno vojno. Takratno sušenje je bilo urejeno le tako, da so les v kratkem času posušili le do transportno suhega, ker so ga tako po najkrajši poti iz žagalnice postavili na tržišče. Pri tem so vsekakor uspevala velika podjetja, ki so imela dovolj denarja za gradnjo umetnih sušilnic. Sušilnice so bile pretežno kanalske, niso imele občutljivih naprav za merjenje klime. To so določali največkrat z opazovanjem ali ustnem izročilu, po izkušnjah, ki so jih delavci dobili pri sušenju lesa. Redek proizvajalec žaganega lesa se je lahko pohvalil s sušilnikom. S tem je lahko urejal sušenje tako, da je bil osušen les za 20 odst. vlažen, kar je zadostovalo za prodajo oziroma nakladanje.

Zmogljivosti takratnih sušilnic so bile majhne. Niso zadostovale za sušenje žaganega lesa, zato so morali imeti proizvajalci tudi zelo obsežna skladišča za naravno sušenje lesa.

Kvaliteta, oziroma hitrost naravnega sušenja žaganega lesa pa je bila odvisna od klimatskih pogojev v skladišču.

V večini primerov so bile žagalnice ob rekah, kar da slutiti, da so bili pogoji za naravno sušenje žaganega lesa vse prej kot zadovoljivi. Tako so le redki osušili les pod 18 odst., kar bi zadostovalo takratnim potrebam (zahtevam) za izdelavo pohištva po naravno osušenem žaganem lesu na 14 do 16 odst. Uspeli pa so zadostiti zahtevam trgovskih predpisov, da naj bo žagan les osušen na 18 do 20 odst. To je les med prevozom štutilo pred mikroorganizmi.

Ena od posledic slabo razvite predelave žaganega lesa v končne izdelke je prav gotovo tudi dolgotrajen proces naravnega sušenja. Stroški so bili marsikdaj preveliki, zato so raje prodajali polproizvode. Tak način so ohranili še dolgo po vojni. Prenehali so okrog leta 1950 in začela se je razvijati predelovalna industrija. Da sam ta razvoj teh sprememb ni tako hitro potekal, je bil precej kriv istočasen razvoj sušilnic. Tako je priskočila na pomoč tudi proizvodnja, ki je zgradila več sušilnih naprav v kanalski izvedbi po sistemu Schilde. Kasneje se je v proizvodnjo kabinskih sušilnic vključila Žičnica — Ljubljana. S tem so bili podani osnovni temelji za hiter razvoj predelovalne industrije.

S kombinacijo z naravnim sušenjem je uspelo zadovoljiti zahteve proizvodnje, zmanjšati obratni kapital, ki je bremenil poslovanje gospodarskih organizacij.

Kljub prizadevanju pa domača industrija ni mogla rešiti problema, zato smo od leta 1965 uvozili veliko sušilne tehnike. Ta se je v svetu zelo razvila, tako v kvaliteti, kakor tudi v avtomatizaciji. Močno so se skrajšali časi sušenja. Vse to pa nalaga nam, ki delamo v lesni industriji, da nova dognanja (dogajanja) in postopke opišemo

Nadaljevanje na 10. strani

delavcem, ki vodijo sušenje, da bodo spoznavali namen sušilne tehnologije in njene želje, da bi zagotovili dovolj suhega lesa. Vedeti moramo, da nove naprave vključujejo vedno več elektronike v svoje avtomatsko vodenje, zato je treba neprekinjeno izobraževati sušilničarje ob njihovem delu.

Kako sušimo les pri nas?

Že dolgo časa je znano, da je sušenje lesa ena šibkih točk v naši tovarni. Tako kvaliteta kot kapaciteta niso več zadoščale zahtevam, ki jih ima današnje tržišče. Rekonstrukcija je bila že nujna in končno so se stvari le premaknile. Zraven skladišča zažanega lesa sta zrasli dve novi sušilni komori, proizvod SOP-a iz Krškega. Ti dve sušilnici sušita prav tako kot stare, po klasičnem postopku — konvekcijsko. Prenosni medij vlage v lesu je topla zrak, ki se segreva na radiatorjih (grelne baterije), ti pa so ogrevani iz naše kotlovnice preko nove toplovodne postaje.

5. septembra letos sta ti dve novi komori prvič poskusno začeli z obratovanjem. Prvi poskus je bilo sušenje 20 mm lesa z vstopno vlago 26 odst. na 8 odst. vlage, po režimu iz starih sušilnic. Rezultati so bili zelo dobri, poizkus je v celoti uspel, tako da smo lahko začeli z rednim sušenjem tudi drugih zahtevnejših vrst lesa, kot je FRAMIRE 40 mm in 50 mm debeline.

Ker gre v komoro po 6 vozičkov in je prostor zelo racionalno izkoriščen, je pri nakladanju potreben red.

Ni pa še urejeno, da bi viličar s posebnim drogom (nastavkom) z eno samo operacijo napolnil celo komoro in jo tako tudi izpraznil.

V zvezi z novim načinom sušenja se pojavlja problem, kam s tako veliko količino suhega lesa, saj v eni komori naenkrat posušimo od 20 do 25 m³ lesa, to pa je trikrat več, kot v starih komorah.

Tudi transportne poti bo treba v bližnji prihodnosti zavarovati.

Krmiljenje sušenja zaenkrat opravljamo ročno. Ko pa bo montirana avtomatika, bo možno čase sušenja še skrajšati.

Kontrola temperature, kakor tudi psihometrične razlike, se opravlja na dveh mestih, tako da ima sušilničar boljši pregled nad dogajanjem v komori. Ventilatorji se lahko vrtijo v levo ali desno, to pa omogoča boljše kroženje zraka in kot rezultat enakomernejšo vlažnost lesa, ki ga sušimo.

Lep primer boljše kvalitete je tudi dejstvo, da v novi komori ne pride do potemnitve lesa, kar se je v starih komorah redno pojavljalo. S tem smo naredili korak naprej ali stopili v korak z ostalimi, v celoti pa bomo to dosegli po obdelavi in posodobitvi starih komor.

Tine Breznik,
vodja sušilnic v PE-4

Nobeno umetno oko ne bo nikoli nadomestilo človekovega očesa, oko fotografske kamere pa ima vendar druge lastnosti. Ena izmed njih je gotovo tudi ta, da si lahko privoščijo poglede, katerih gibanje je ustavljeno in zato s svojo vsebino nekaj posebnega. Foto: Jože Zupin

Vedri dogodki z naših gostovanj

Pred leti smo bili povabljeni na gostovanje v precej oddaljen kraj. Dogovorili smo se za dan in uro, poslali plakate in vstopnice in se določenega dne, polni veselega pričakovanja, pripeljali pred dvorano. Organizatorja, s katerim smo se dogovorili, ni bilo tam, pa smo kljub temu dobili pomoč, postavili sceno, se v mrzli dvorani za silo ogreli, nato pa napeto čakali, kdaj se bodo začele v dvorano valiti napovedane trume gledalcev.

Ob napovedani uri je bilo v dvorani sedem otrok, katerim smo vrnil denar, jim rekli, da lahko gledajo, mi pa smo napravili kompletno vajo. Kasneje pa smo imeli kar precej truda, da smo v bližnji gostilni dobili večerjo, kajti gostilničar je zelo nezaupljivo ogledoval našo naročilnico, katero smo za vsak primer le vzeli s seboj.

Dostikrat so se na gostovanjih dogajali prav zabavni dogodki. Še nekatere imam zelo živo v spominu:

Na zelo mrzel dan v nedeljo 5. januarja pred dvajsetimi leti smo se z avtobusom odpeljali v Ljubno ob Savinji, kamor smo že 10 dni prej, po dogovoru, poslali plakate in vstopnice v predprodajo. Ko smo prišli v Ljubno in poiskali dvorano, smo doživeli pravcati šok. V predprodaji ni bila prodana niti ena sama vstopnica, v dvorani in garderobi pa je bilo tako mraz kot zunaj v senci. Vendar pa je kmalu prišel hišnik, zakuril dve veliki Lutzovi peči v dvorani in eno v garderobi pod odrom. V začetku se je četrta ure kadilo, da se sploh nismo videli med seboj, ko pa se je razgorelo, se je mraz moral umakniti in začeli smo se pripravljati na predstavo.

Četrta ure pred napovedanim začetkom so začeli kapljati prvi gledalci, ob uri pa je bila precej velika dvorana nabito polna, tako da so otroci enostavno sedeli kar spredaj po odru.

V garderobo so tik za zadnjo zaveso vodile stopnice, nad njimi pa je bil nekoliko prenizko položen nosilni tram odra.

Ko je predstava že tekla, je nekdo z vrha stopnic tiho poklical eno izmed igralk: »Hitro, na vrsti boš«. Ona se je pognala po stopnicah, hip za tem je zamolklo zabobnelo, takoj nato pa je sledila gromka in sočna kletvica. Ker je v dvorani bilo popolnoma tiho, so vsi ti zvočni vložki odmevali kot grom z jasnega neba. Igralka je v skladu z vlogo prihitela na oder, odlično predstavila svojo vlogo, pridno rastočo buško pa je prvič potipala šele, ko je po končanem prizoru prišla za zaveso. Aplavz v dvorani je bil izredno močan, mi pa smo se z nosilko buške vred prisrčno nasmejali.

Nekaj mesecev kasneje smo se odločili, da zadnjo predstavo odigramo v Grosupljem. Ko smo prišli neko popoldne v Grosuplje na ogled odra in dvorane, smo na cesti vprašali nekega mopedista, kje je Kulturni dom. On pa je rekel, da v Grosuplju običajno ni dosti obiska in, da naj gremo raje v Šmarje-Sap. Res smo se odpeljali tja, se z predsednikom društva zmenili za dvorano in šli v bližnjo gostilno, da pripravimo plakate. Gostilničar je bil zelo prijazen in navdušen in se je sam ponudil, da bo razobesil plakate in delal reklamo. Prišla je sobota, pripeljali smo se z avtobusom, v katerem smo imeli tudi vse rekvizite in kulise. Hiteli smo s pripravljanjem odra in maskiranjem, nekateri pa so po stari navadi odkorakali v gostilno. Vedno so trdili, da grečo delat reklamo, po mojem mnenju pa je bila vzrok pretirana žeja.

Dvorana je bila nabito polna in obiskovalci izredno navdušeni. Po koncu smo hiteli s pospravljanjem in ko smo sedeli že v avtobusu, smo ugotovili, da še dva manjkata. Kar naenkrat sta pritekla in vpila »Hitro odpeljimo, če ne bomo tepeni«. Med vožnjo sta povedala, kaj se je zgodilo. Pred odhodom sta šla še na dva deci, gostilničar ju je spoznal in rekel, da ima sosednjo sobo rezervirano za nas, večerjo pripravljeno in da naj čimprej pridemo.

Naša dva junaka sta debelo gledala, ker sta vedela, da večerje nobeden ni naročil in sta, nič hudega sluteč, povedala, da že odhajamo in da imamo večerjo naročeno na Polzevem. Okoli točilne mize je menda završalo kot v panju. Vsi so držali z gostilničarjem in vpili vsevprek, da

je navada, kar se tu zasluži, se mora tu zapraviti, da vsaka skupina večerja v tej gostilni in menda so se slišale tudi grožnje o fizičnem urejanju zadeve. Fanta sta se zadensko umikala proti vratom, gostilničar pa dobesedno vpil: »Če še enkrat pridete v našo dvorano, bom poskrbel, da ne boste imeli niti enega gledalca.« Na Polževem smo se imeli zelo prijetno in se še pozno v noč smejali temu dogodku, ki pa je bil za nas zelo poučen. Človek se vedno uči in od takrat dalje smo se pri vsakem gostovanju pozanimali tudi za krajevne navade.

Nekaj let pred temi dogodki smo naštudirali, z velikim trudom seveda, najlepšo in najtežjo, najzahtevnejšo slovensko dramo: Cankarjevo KRALJ NA BETAJNOVI. Da se amaterska skupina loti take drame, je treba veliko mero poguma, da pa jo spravi na oder tako, da se Cankar preveč ne obrača v grobu, pa je potrebno ogromno truda in tudi veliko smisla za jezik, za medsebojne odnose in za Cankarjev izpovedni način sploh. Ker je režija Kralja na Betajnovi nekakšen zrelostni izpit za režiserja, sem na prvo predstavo povabil enega izmed dramskih kritikov, ki je sodeloval pri Prosvetnem servisu.

Neko soboto zvečer smo dramo, pred polno dvorano, uprizorili, po končani predstavi pa poslušali analizo našega dela. Kritičnik je obdelal vsak lik posebej, povedal, kaj je bilo dobro, kaj in kako bi lahko bilo boljše, na splošno pa je rekel, da smo kot amaterji kar dobro predstavili Cankarja in precej točno zadeli njegove misli v tej drami.

Posebej pa se je pomudil pri enem izmed likov, in igralcu, ki ga je podal, povedal naslednje: »Ko sem jaz začel igrati, se mi je vedno znova dogajalo, da, kadar sem govoril, nisem znal hoditi, kadar sem pa hodil, pa govoriti nisem znal, vi pa ste uspeli početi oboje istočasno, čeprav ne preveč posrečeno.« Čeprav je to delno bila tudi šala, pa vsebuje veliko resnice.

Predstavitev nekega dramskega lika ni samo hoja in govor, pač pa notranje doživljanje in občutenje tistega sporočila, katerega naj bi besede, mimika in gibanje posredovale, kajti glavni namen našega dela je odrska umetnost, po naših močeh, približati in predstaviti čim širšemu krogu gledalcev.

Franc Štebe

Kakšna so mnenja drugih o našem uspehu na 10. bienalu industrijskega oblikovanja

Kot je že vsem znano, smo dobili od mednarodne žirije BIO zlato medaljo za oblikovanje pohištva, konkretno za SISTEM POHIŠTVA L. Sistem je oblikoval naš znani oblikovalec BRANKO URŠIČ.

Pomembnost priznanja, ki smo ga prejeli, je v tem, da bo le-to v prihodnje omogočilo še uspešnejšo prodajo naših kvalitativnih izdelkov. Priznanje mednarodne žirije kaže, da nismo starokopitni, saj s svojimi sodobnimi rešitvami vstopamo v skupino proizvajalcev, ki se prilagajajo potrebam vse bolj zahtevnega trga. O samem pohištvu sistem L, priznanje, ki smo ga prejeli in uspehi Stola, je bilo že veliko napisanega pred in med razstavo v Ljubljani in ob našem praznovanju 80-letnice.

Zanimalo nas je, kaj menijo o tem našem pohištvu, katerega smo 16 dni razstavljali obiskovalcem v prostorih Informacijskega dokumentarnega centra za oblikovanje na Igriški ul. v Ljubljani. Zapisanih mnenj v knjigi vtisov, kot tudi ustno izrečenih nam, ki smo dežurali v razstavnem prostoru, je bilo veliko. Značilno za večino teh je, da so zelo pohvalni za našo tovarno in naše oblikovalce, zlasti za tov. Branka Uršiča, ki je med arhitekti zelo cenjen in znan.

Kot zanimivost navajam nekaj primerov mnenj obiskovalcev, med katerimi je bilo veliko arhitektov.

— Ob poznavanju kvalitetnega bukovega lesa zelo dobra rešitev in seveda temu primerna oblika.

— Ena najbolj učinkovitih garnitur stolov, kar sem jih videl.

— Ena najbolj rešenih sistemskih kompletov pohištva.

— Zelo lepo oblikovano. Pogrešam pa večji izbor izdelkov v tem stilu.

Čas za kratek klepet je mogoče skoraj vedno najti, seveda, če so za to pravi ljudje.

Prijetno je pogledati nasmejanega človeka, saj je v tem trenutku v njem vsaj delček sreče.

Ob misli, da so gledališke predstave na Duplici zaživele predvsem po zaslugi Franca Štebe, izrednega igralca in režiserja, odličnega amaterskega poznavalca ljudskih likov, pa naj so bili tragični ali komični, poznavalca odrske umetnosti, ki velikokrat prekaša akademsko izobražene Talijane umetnike, smo ob ugotovitvi, da je prav Franc Štebe prinesel v naše življenje velik sveženj kulturnih doživetij, za katere ni bil nikoli materialno poplačan. Skupaj z nami pa je doživljal odrska dogajanja od Županove Micke in Matička do naj sodobnejših iger.

Franc Štebe je v naše kulturno doživljanje in oživljanje vložil izjemen trud in brez števila ur svojega prostega časa.

Po njegovi zaslugi so nastale dramske predstave, proslave, skeči in drugo.

Tovariš Franc, najlepša hvala za vaše delo!

— Iskrene čestitke tov. Uršiču, Stolu pa na tem programu veliko uspeha.

— Kot oblikovalec naj pohvalim dobro delo Uršiča. Sistem se je očitno res lotil celovito in na način, katerega poizkušamo najti tudi ostali. Pri tem sistemu se zelo dobro opazi geslo »MANJ JE VEČ«. To pa je ena pot k popolni in dobri obliki.

— Iz programa je vidno, da je načrtovalec dolgo časa delal v tovarni in uporabil izkušnje s talentom v ta uspešen sklop izdelkov.

— Čist in lepo oblikovan, enostaven dizajn.

— Preseneča tehnologija in forma, vseeno pa vse to razstavljeno predstavlja opomin, ker ni nobene omare ali drugih elementov, da bi omogočili zaokroženo funkcionalno in formalno oblikovanje določenih prostorov.

— Bravo Brane! Tudi če nič več ne narediš, je to dovolj.

— Končno nekaj novega in sodobnega — pozdravljam idejo.

Navedene misli predstavljamo le najbolj značilne reakcije obiskovalcev. Ob tem smo bili veseli, da smo delavci Stola. Poleg pohval smo dobivali tudi vprašanja, kdaj in kje bomo prodajali razstavljen sistem L. Na možnost nakupa so mnogi gledali s pesimizmom, saj je splošno znano, da največkrat sodobnega razstavljenega blaga ni možno kupiti v naših trgovinah. Prav bi bilo, da je naša tovarna med tistimi izjemami, ki razstavljeno blago tudi prodaja.

Sama nagrada je že naredila ogromno reklamo za naše izdelke in prav je, da jo izkoristimo za večjo prodajo.

Sonja Zorn

Naš delavec od jutra do večera

V tej številki skušamo s karikaturino in besedo prikazati našega delavca od rane- ga jutra do poznega večera.

Delovni dan ni vedno enak, nekateri dnevi pa so si precej podobni. Kaj se ho- če, tako je; treba je delati in služiti vsak- danji kruh.

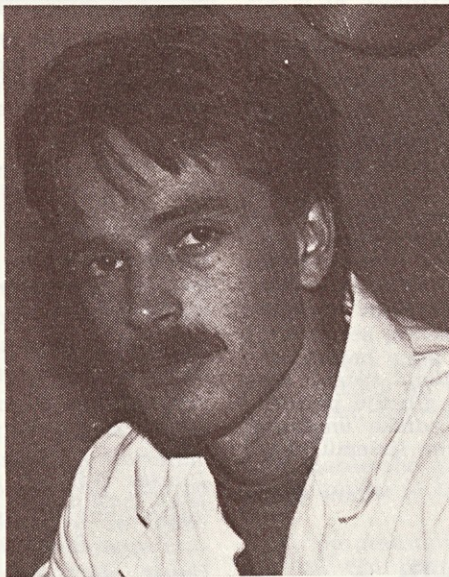
Nekateri se bodo karikaturam nasme- jali, drugi si bodo rekli: kaj pa koga bri- ga, saj to sem vendar jaz!

Namen je dober. Kanček dobre volje nam pa tudi ne bo škodil.

Iz naše ambulante

O delu v naši ambulanti smo v Glasilu že napisali nekaj sestavkov in na ta način, poleg drugega, tudi pred- stavili naše zdravnike. Za tokratni po- govor smo zaprosili dr. Bogdana Lo- garja, ki v Stolovi ambulanti opravlja zdravniško delo od letošnje pomladi. Tisti naši delavci, ki so se po tem času mudili v ambulanti, so se z njim srečali, drugim pa ga bomo skušali v tem zapisu na kratko predstaviti.

Še bolj natančno pa se bomo pogo- vorili o današnjem delu v ambulanti, o naših delavcih, ki jih tarejo razne bolezni in težave in še o drugem, kar bo zanimalo širši krog bralcev.

Dr. Bogdan Logar je v Stolovi ambu- lanti od letošnje pomladi, vendar je v tem času Stol in njegove delavce dobro spo- znal.

Čeprav je mlad zdravnik, je njegov pri- stop k zdravljenju dober, dobro pa čuti tudi potrebe delovne organizacije po us- pešnem delu.

Dr. Logar je mlad zdravnik, star sedemindvajset let. Doma je iz Kam- nika. Dela v tozdu Zdravstvenega var- stva Kamnik, ki spada v Zdravstveni dom Domžale. Torej ni zaposlen v Sto- lu, kot bi morda kdo mislil. Poleg dela v naši ambulanti opravlja dela v zdravstvenem domu v Kamniku; po- popodne, ker ima pač dopoldne delo v naši ambulanti. Poleg tega je vključen v redno zdravniško dežurstvo v Kam- niku in delo v komisijah.

Z dr. Logarjem sva se takole po- menila o naših delavcih, zdravju in boleznih:

Kako danes poteka delo v Stolovi ambulanti?

Delo opravljamo po urniku, ki je izobešen na vratih v ambulanto. Po- sebej so odrejeni pregledi za delavce v bolniškem staležu in posebej za ti- ste, ki delajo v tovarni in pridejo na pregled. Doseči želimo, da bi bil izo- stanek iz proizvodnje kar najmanjši in ne bi tratili časa z nepotrebnim ča- kanjem.

Katera obolenja so najpogostejša?

To so obolenja zgornjih dihalnih poti, nato obolenja lokomotornega si- stema zaradi prisilne telesne drže ali zaradi ponavljajočih se gibov, ki za- htevaajo najdaljši bolniški stalež.

In poškodbe pri delu.

Prisotne so tudi neznačilne telesne težave, pri katerih je včasih težko točno ugotoviti, za kaj gre. Včasih so te tudi kombinacija z duševnimi na- petostmi.

Kako je z nesrečami pri delu?

Teh je na srečo v zadnjem obdobju manj. Odkar delam v Stolovi ambu- lanti, ni bilo težjih primerov. Bilo je nekaj udarcev, stisnjenih prstov, poškodbe z žago ali rezkarjem.

Kako imate delavci v ambulanti porazdeljeno delo?

Ves delovni čas delava v ambulan- ti sestra Rozka in jaz. Sestra Robi- čeva prične z delom že ob šestih zjutraj in poleg pomoči v ambulanti, ki je potrebna ob konicah, urejuje pre- ventivno zdravljenje, vodi tečaje prve pomoči, pomaga urejevati problemati- ko delovnih premestitev. Skupaj pri- pravimo predloge za pregled delavcev (invalidska komisija).

Ali zmorete opraviti vse delo?

Velikokrat imamo dela preveč, po- sebno ob množičnejših obolenjih. Mar- sikak dan z delom ne končamo ob enih. Posebno še zato, ker vsak de- lavец, ki pride v ambulanto, ni bol- lan, z njim pa se moramo kljub temu ukvarjati.

Kot zdravnik ste prišli v našo ambu- lanto pred nekako pol leta. Kako spoznavate naše delavce in delovno or- ganizacijo?

Stolovce spoznavam predvsem z obiski v ambulanti, s pogovorom z nji- mi in pregledi. Ob prihodu v Stol sem si tudi ogledal delovna mesta in de- lovne pogoje. V Motniku in Mostah zaradi pomanjkanja časa še nisem bil. Po obratih sem hodil z vodjem službe za varstvo pri delu, tov. Matijašem.

S tovarno se moram še bolj sezna- niti.

Ali je še vedno težnja po daljši bolniški, kot je to potrebno?

Nekateri posamezniki ne morejo iz te navade, vendar svojih teženj ne mo- rejo tako enostavno utemeljiti. Vsaka bolezen ima svoj začetek in potek. Pa- cientove težave lahko objektivno ob- stajajo ali pa tudi ne. Za dokazova- nje bolezni imamo v Kamniku labo- ratorij in rentgen, EKG in še nekaj možnosti pregledov.

Nekateri delavci, ki imajo dober odnos do družbe, pa žele celo pred- časno na delo.

Ali je za naše delavce glede na zdravstveno preventivo dobnó preskrb- ljeno?

Stolovi delavci opravljajo preven- tivne preglede v zdravstvenem domu v Kamniku. Posvete za razne primere pa imamo v naši ambulanti, kjer tudi predlagamo razne komisijske preglede in zdravljenja v zdraviliščih.

Bolnik ni vedno tisti človek, ki že dalj časa boluje za neko boleznijo, lahko se to zgodi zelo na hitro, npr.: pri človeku, ki je preživel infarkt.

Kako se naši vodilni delavci zani- majo za delo v ambulanti?

Zanimanje za naše delo je dobro. S tovarišem direktorjem imamo sti-

»Poglej, še noč je, komaj sem legel, pa sem moral zopet vstati!«

»Zopet sem skupaj s starimi sodelavci. Drže se kot kisló vreme. Ja, na izlet pa res ne gremo...«

Včeraj sem pustil to delo, danes in naslednje dni bom nadaljeval. Res je pre- cej enolično, vendar je delo na suhem in ne slabo plačano.«

* * *

STAR PREGOVOR PRAVI, DA JE VSA- KO STVAR TREBA ZNATI, DANES BI K TEMU LAHKO DODALI — ALI HOTETI.

Obratne brusilnice orodja so zbirak vsega potrebnega orodja za nek določen obrat.

Tako je tudi v brusilnici ob strojni mizarni. Pavel Golob je bruslač z veliko prakso, dobro pozna vsa strojna orodja, šablone, delavce in zahteve v svojem okolju.

ke, prav tako tudi z vodjo službe delovnega varstva, tov. Srečom Matijašem. Obratovodje so tudi v kontaktu z nami, v neposrednem pogovoru in po telefonu.

Najbolj se zanima za zdravstvene probleme svojih delavcev ing. Kahne, vodja tozda 4. Sodelovanje z njim je vzoren primer.

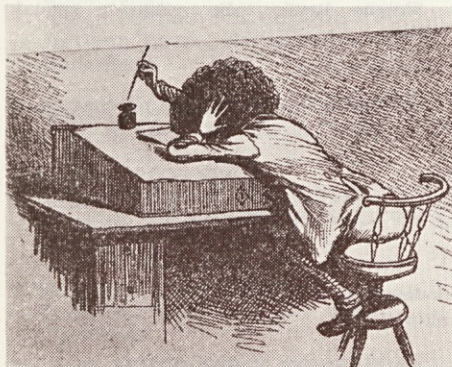
Kaj bi sporočili mladim delavkam in delavcem?

Zmernost v življenju je najboljša garancija za zdravje in dobro počutje!...

Za ohranitev zdravja je zelo pomembna rekreacija, za bolj vzdržljive pa tekmovalni šport. Ljudje morajo to prilagoditi svojemu prostemu času in družinskim razmeram.

Kaj pa starejšim delavcem?

Približno isto, s pripombo, da sku-

Ker se ukvarjamo s proizvodnjo pisarniškega pohištva, nas razumljivo tudi zanima, kako se ljudje počutijo in obnašajo ob takem pohištvu.

Gornjo fotografijo smo posneli z več-še slike, ki visi na hodniku v tozdu 2.

Čeprav je tehnika izdelave te risbe sila preprosta, je avtor odlično uspel prikazati občutje človeka, ki se je tako poglobil v pisanje, da je pozabil na vse drugo okoli sebe.

šajo življenje prilagoditi svojim zmognostim in potrebam.

Kako delavci drže red v ambulanti?

Sem in tja se pojavljajo manjši izbruhi jeze, vendar sestri poskrbita, da je prav. Vsem nam mora biti v interesu, da lahko delamo.

Kako usklajujete prizadevanje za manjši bolniški stalež s pravim odnosom do zdravljenja in dobre usposoditve za delo?

Bojniški stalež za tiste delavce, ki so tega res potrebni, ni problem.

Kot varčujemo na vseh področjih, moramo tudi v zdravstvu paziti, da po nepotrebem ne trošimo delovnih ur, ki so namenjene proizvodnji.

Bi hoteli še kaj pripomniti?

Ob prevzemu dela v Stolovi ambulanti smo se z našimi vodilnimi delavci pogovarjali, kje bi bilo novo, ustreznije mesto za našo ambulanto. Predlog je, da bi bila v pritličju upravne stavbe, ali pa v stari upravni stavbi.

Mesto ni toliko pomembno, bistveno je, da bi nabavili dodatno opremo za lažje delo, za več posegov. S tem bi se obiski v specialističnih ambulantah v Ljubljani bistveno zmanjšali. Take vožnje in delo nas dodatno veliko stanejo.

Katere stroške zdravljenja nosi delovna organizacija?

Po novem sporazumu o zdravstvenem varstvu iz lanskega leta, plačuje vse zdravstvene storitve delovna organizacija, prav tako tudi vse stroške zdravljenja, ne gledč na čas trajanja.

Z dr. Logarjem bi se lahko še o marsičem pogovorila, toda oba naju je čakalo še drugo delo. Morda se bomo za naše bralce kdaj drugič še o čem pogovorili.

Dr. Logarju lepa hvala za pogovor.

Ciril Sivec

»Čudno, doma mi ob sedmih ali osmih zjutraj kava še na misel ne pride, v tovarni pa je nikoli ne pozabim.«

»Saj ni težko delati, če je delo dobro pripravljeno in delovne operacije pred mojim delom dobro opravljene.«

Seveda, mudilo se jim je, da so imeli prej gotovo in normo dobro preseženo.

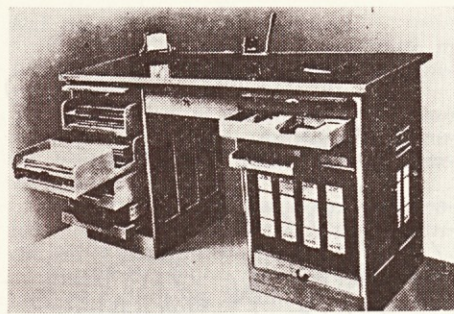

»Za glavni odmor in našo malico pa ne more nihče reči, da ni v redu.

Spočijemo se in dobro najemo.«

ČLOVEK NE BI VERJEL, PA JE VEDAR RES.

ČE NAŠE DELOVNO OKOLJE LE GLEDAMO, SE NAM ZDI VEDNO NEKAKO UREJENO, MORDA TUDI ZATO, KER GA VSAK DAN VIDIMO. ČE PA TAKO STVAR GLEDAMO SKOZI FOTOGRAFSKI OBJEKTIV, JE DRUGAČNA, ZATO JE NE BI SLIKALI.

Ko pogledamo današnja pisalno mizo, se nam morda zdi, da so bile te mize vedno enake.

Razvoj pisalnih miz pa je dolg. Ze pred desetletji so oblikovalci na vse načine tipali, kako bi olajšali in poenostavili dela ob pisalni mizi.

Koliko jim je to uspevalo, se vidi na njihovih zamislih in izdelkih.

»Veš, Francka, naš Jožko je zelo prireden in tudi zelo brihten. Bolj kot drugi. Kaj pa tvoja hčerka, kakšna je? A je še tako lena?«

* * *

Opazovali smo skupino otrok ob jami za odpadke. Morda bo tudi vas zanimalo, kaj so počeli:

Dva sta našla neki pepel in sta se obmetavala, da sta se nazadnje še komaj videla.

Nek nizek fant je sedel na polomljeni škatli in kadil.

Njegov sotovariš mu je medtem spuščal kolo.

Trojica vnetih se je obmetavala z odpadnimi steklenicami.

Nek fant, ki mu ni bilo do družbe, je brskal po polomljenih zabojih in skušal najti kako užитno jabolko.

Dva dečka sta se naglas pogovarjala o dekletih in o seksu, seveda z začinjimi besedami.

Fant s svetlimi lasmi je stal ob strani in neprizadeto opazoval zbrano družčino.

Dva fanta sta visela na kolesih in si nekaj šepetala.

Kletvice trojice so letele po zraku in spravljale v smeh tudi druge.

Nekdo izmed fantov, ki se je prej obmetaval s steklenicami, je privlekel iz žepa pornografske slike in jih kazal tovarišem.

Slednjič je fant, ki je imel spuščeno kolo, obsedel in brundal predse.

Drugi fantje so se vstric odpeljali na glavno cesto in se jezili, če jim je kdo pripeljal nasproti.

Preverimo svoje sposobnosti

Ali se dobro počutite? Ali se v večernih urah hitro utrudite, ali se bojite, da niste več sposobni kot nekdanj?

Prijeten občutek polne vitalnosti naj vas spremlja do pozne jeseni življenja.

Biti morate urni v vsem življenju. Znano je, da so rezerve energije, ki ostanejo po končanem vsakodnevnem delu pri športniku trikrat večje kot pri nešportniku.

Da bi ugotovili svoje sposobnosti, se testirajte!

Fitness — test pokaže vsakomur, kakšne so njegove sposobnosti. Za to potrebujete: palico, dežnik ali metlo, brisačo, stol in blazino. Seveda pa pri vadenju ne smemo pretiravati. Dobro je, da se o svojih namelih posvetujete z zdravnikom, ali vam svetuje na tak način preizkus telesnih zmogljivosti.

Kaj je potrebno storiti?

Najprej testirajte telo, noge in roke, okretnost, koordinacijo in vzdržljivost, na podlagi sedmih testov. Videli boste svoje sposobnosti. 250 točk je povprečna vrednost. To je malo za vas. Začnite najprej s programom 300 sekund, ker vsakomur, ki ne razgibava svojih sklepov, lahko zarjavijo in jih je težko privaditi na gibanje.

Ze po nekaj dneh vadbe boste občutili moč in novo energijo.

Ne pozabite na kisik (aerobne vaje v naravi). Kisik vam nudi prijetno počutje preko vsega dneva, če ste poskrbeli, da ga dovolj absorbirate.

Pet minut izdatnega teža v naravi na dan bo dovolj za začetek. Ko smo tako pripravljeni, lahko začnemo naš test.

TEST št. 1: Preverjanje spretnosti s palico, metlo ali dežnikom.

Začetni položaj: stojimo, v rokah držimo palico tako, da je naslonjena na stegna.

Vaja: prestopimo palico z desno nogo naprej in vrnemo nogo nazaj in to ponovimo z levo nogo. Ko prestopimo palico, ne smemo izpustiti palice iz rok.

Naloga testa: kolikokrat ste ponovili vajo v 30 sekundah.

Točkovanje: po 1 točko za vsako ponovitev naprej ali nazaj, nato sledi odmor 2–3 minute.

TEST št. 2: Dvigovanje trupa v sedeči položaj.

Začetni položaj: ležete na hrbet, noge so skupaj in iztegnjene. Roke so v komolcih skrčene in jih postavite pod tilnik.

Vaja: dvignete telo v sedeči položaj.

Naloga testa: kolikokrat ste prišli do sedečega položaja v 30. sekundah. Zapomnite si, da se mora telo vsakič vrniti v ležeči položaj in pete morajo biti stalno na tleh.

Točkovanje: 3 točke za vsako ponovitev. **Odmor:** 2–3 minute.

TEST št. 3: ležemo na hrbet, noge sprožimo, pete opremo na tla. V desni roki držimo blazino.

Vaja: Opiranje na pete in dvigujemo telo v »most« in povlečemo pod telesom blazino, jo primemo z levo roko in prenesemo preko telesa.

Naloga testa: kolikokrat se ponovi vaja v 45 sekundah.

Točkovanje: za vsak krog, ki ga naredi blazina okoli telesa, dobite točko.

Odmor: 2–3 minute.

Test št. 4: vaja s stolom in brisačo.

Začetni položaj: opora na rokah pred stolom, na kateri je brisača.

Vaja: z levo roko vzamete brisačo s stola, a z desno jo ponovno vrnete na stol.

Naloga vaje: kolikokrat ste ponovitev izvedli v 45 sekundah.

Točkovanje: za vsako prenašanje brisače po 1 točka (gor ali dol).

Odmor: 3 minute.

Test št. 5: Preverjanje koordinacije s knjigo.

Začetni položaj: stoječi stav. Knjigo si dajte na glavo.

Vaja: Globok počep z zravnanim telesom. Knjiga ne sme pasti z glave.

Naloga vaje: narediti čimveč počepov v 30 sekundah.

Točkovanje: 2 točki za vsak pravilno izveden počep.

Odmor: 3 minute.

Test št. 6: Pobiranje brisače z nožnimi prsti.

Začetni položaj: stoječi stav. Na tleh pred nami brisača.

Vaja: s prsti desne noge dvignete brisačo do višine kolena in spustite brisačo na tla in enako naredite z levo nogo.

Naloga vaje: narediti čimveč ponovitev v 60 sekundah.

Točkovanje: 2 točki za vsako ponovitev. **Odmor:** 2 minuti.

Test št. 7: Preverjanje vzdržljivosti s pomočjo stola.

Začetni položaj: stoječi stav pred stolom, višina 40–45 cm. Stol ne sme drseti po tleh.

Vaja: Stopite na stol z eno nogo, dvignete še drugo nogo in se popolnoma zravnajete in se nato spustite na tla.

Naloga vaje: narediti čimveč ponovitev v dveh minutah.

Koristite svojo moč racionalno in ne pretiravajte. Če vam postane slabo, vajo takoj prekinite.

Točkovanje: Za vsako ponovitev dobite po 1 točko.

Skupno število točk vpišite v spodnjo tabelo.

Test številka:

- 1:
 2:
 3:
 4:
 5:
 6:
 7:

dodatek za starost:
 Skupno:

Za vsako leto starosti dodajte po 1 točko, za leta preko 50 pa po 2 točki.

Na podlagi skupnih točk boste razvrščeni v eno od sledečih razredov telesne sposobnosti:

Več od 326 točk:

Vrhunski razred: Vaše telesne sposobnosti so zelo dobre. Nadaljujte tako, da bodo vedno take.

Od 301 do 325 točk:

Mojsrski razred: Vaše sposobnosti so dobre, ampak z več vaje bi si jih lahko izboljšali.

Od 251 točk do 300 točk:

Srednji razred: Vaše sposobnosti so zadovoljive, lahko pa bi bile boljše, če bi več mislili na svoje zdravje.

Od 226 do 250 točk:

Nevarni razred: Vaše sposobnosti so nezadovoljive. Zadnji čas je, da se odločite za eno izmed rednih aktivnosti.

Do 225 točk:

Vaše sposobnosti so splošno nezadovoljive. Vaše zdravje je zaskrbljujoče.

Test opravite na vsakih 14 dni in rezultate testa primerjajte. Če ste redno vadili ali bili aktivni na drugih področjih, boste lahko ugotovili, kako napreduje vaša telesna pripravljenost.

Jože Zupin

Kadrovske spremembe

Delovno razmerje so sklenili:

V TOZDU SEDEŽNO POHIŠTVO

- Maja Vavpetič, NK delavka, PE 4
- Dragica Hribar, NK delavka, PE 7
- Milena Sovec, NK delavka, PE 7
- Slavko Zabavnik, NK delavec, odpr. skladišče

V TOZDU PLOSKOVNO POHIŠTVO

- Darko Golob, lesarski tehnik, pripravnik
- Olivera Ilić, NK delavka
- Janez Prešeren, NK delavec

V TOZDU KOVINSKO IN OBLAZINJENO POHIŠTVO

- Marko Jazbinšek, KV monter, PE 3
- Ljudmila Pfeifer, NK delavka, PE Motnik

V TOZDU SLOGA MOSTE

- Ivan Kostelac, KV poh. mizar

V SKUPNIH SLUŽBAH

- Janja Trdin, kemijski laborant, pripravnik
- Alenka Planinšek, dipl. ing. arh.

Delovno razmerje so prekinili:

V TOZDU SEDEŽNO POHIŠTVO

- Marija Serko, NK delavka, PE 6, upokojena
- Anton Habjan, NK delavec, PE 8
- Julijana Levec, NK delavka, PE 7 upokojena

V TOZDU PLOSKOVNO POHIŠTVO

- Ivan Vidmar, VK mizar, umrl

V TOZDU KOVINSKO IN OBLAZINJENO POHIŠTVO

- Angelca Jurjevec, NK delavka, PE 5, upokojena

V TOZDU SLOGA MOSTE

- Frančišek Vrhovnik, KV Tesar, upokojen

Oddelek za delovna razmerja

MED VELIKE PROBLEME PRI NAŠEM DELU IN NAČRTIH SPODA ODLAGANJE IN ZAVLAČEVANJE. VELIKO STVARI BI LAHKO NAPRAVILI DANES, PA JIH RAJE ODLOŽIMO NA JUTRI IN POJUTRIŠNJEM. KER JE TAKO NAVIDEZNO LAZJE, V RESNICI PA JE NAPRAVLJENA ŠKODA, KI JE NE BOMO LAHKO POPRAVILI.

KER BI JUTRI NAPRAVILI NEKAJ NOVEGA!

Tako mimogrede (novice so pobrane iz raznih časopisov, komentar nanje pa je napisal Mitja Redja)

Nedavno tega je TTG Ljubljana organizirala vožnjo s starim hlaponom iz Ljubljane v Kamnik. Vožnja je bila namenjena ljubiteljem »starin in starih vlakov«.

ZLOBNEŽI TRDIJO, DA JE BILA TO TESTNA VOŽNJA. PRI POMANJKANJU DIZELSKEGA GORIVA IN ZGUBI ŽELEZNIŠKEGA GOSPODARSTVA SE BOMO VERJETNO PRIHODNJE LETO VEČKRAT VOZILI S HLAPOONOM.

S 1. decembrom se bodo pokojnine v Sloveniji povečale za 4 odstotke, pri čemer bo upokojencem ta povisek izplačan tudi za nazaj, za vse leto 1984.

ZA TAKO ŽALOSTNO POVIŠANJE BI SI LAHKO IZBRALI TUDI BOLJ ŽALOSTEN DAN, NA PRIMER 1. NOVEMBER.

V Palermu so prijokali na svet trojčki, spočeti v epruveti. To so tretji trojčki, ki so se rodili na takšen način. Prvi so se rodili v Angliji, drugi pa v Zahodni Nemčiji.

KAJ BI SE ZGODILO, ČE BI NAMESTO EPRUVETE UPORABILI KOZAREC ZA VLAGANJE?

Po uradnih podatkih je tuji kapital vložil od leta 1979 do letos na Kitajsko približno 8 milijard dolarjev. Poleg sredstev pa so Kitajci »uvozili« tudi tuje strokovnjake. Pred nekaj dnevi so v mestu Vuhan za direktorja tovarne imenovali upokojenega zahodno-nemškega inženirja.

ZA JUGOSLAVIJO SE OBETA UGODEN IZVOZNI POSEL — IZVOZ DIREKTORJEV.

* * *

NA SESTANKU SO GOVORILI O NEKEM NAČRTU. ENI SO ZADEVO VZELI RESNEJE, DRUGI NE TAKO RESNO. PAČ TAKO, KOLIKOR JE ŠLO ZA SKUPNE ZADEVE.

* * *

STE ŽE OPAZILI, DA SE VELIKOKRAT MESEC ZA MESECEM POGOVARJAMO O ENIH IN ISTIH STVAREH, PA JIH NE NAREDIMO, IZBOLJŠAMO ALI ODPRAVIMO!

»Draga žena, malo te lahko pobožam, za kaj več pa danes nimava časa. Jutri je zopet delovni dan.«

Zadnjič smo videli človeka, ki je ustavljal avto ob kozolcu na polju, privlekel na dan harmoniko in si igral. Sam sebi!

Včasih je godec v gostilni, pred gostilno ali kar pred svojim domom raztegnil meh in spravil v dobro voljo tudi druge.

Danes bi bilo drugim tako igranje največkrat odveč.

* * *

»Res nisem vedel, da sem toliko sposoben.«

* * *

»Dolgo nisem vedel, kdo me hodi tožarit in kam me hodi, potem sem pa le izvohal. Zanj res nisem mislil.«

* * *

»Oče, kaj boš dajal denar na banko! Raje ga nam razdeli!«

* * *

»Ali ni čudno, ko mu povem po pravici, mi ne verjame; če pa lažem, mi pa vse!«

* * *

»Danes moraš biti tudi pri pohvali zelo previden. Komu bo ta že koristila, marsikomu pa ne.

Mislil bo, da preveč dela!«

* * *

»Če bi bili taki delavci, kot smo gospodarniki, sploh ne bi bilo problemov.«

* * *

»Nisem čisto prepričan, da bom...«

»Potem skoraj gotovo ne boš...«

»Enkrat bi bila pa že lahko tiho. Kaj boš vedno regljala. Kaj misliš, da te bom do smrti poslušal!«

»Do dveh pa ne bom delal. Kam pa pridemo! Kdo pa dela do dveh! Ne v delavnicah in ne v pisarnah.«

NEKAJ Z GASILSKE VAJE V MOTNIKU

Že vrsto let organiziramo v oktobru — mesecu požarne varnosti — gasilske vaje v naši DO. Namen teh vaj je, da se gasilci ponovno seznanimo z odvzemi vode, dostopi do zgradb in načini gašenja.

Pokažejo se razne pomanjkljivosti, ne samo na vajah, temveč tudi na požariščih. Zato morajo biti gasilci strokovno usposobljeni za gašenje požarov. Ne samo vodilni kader, tudi gasilci, ki so v akciji. Zakaj?

Gasilec dela v pogojih, ko mora sam odločati o načinu gašenja. Zato se naši gasilci udeležujejo gašenja požarov izven naše DO. Med vajo in požarom je velika razlika. K vsakemu požaru je drugačen pristop in način gašenja.

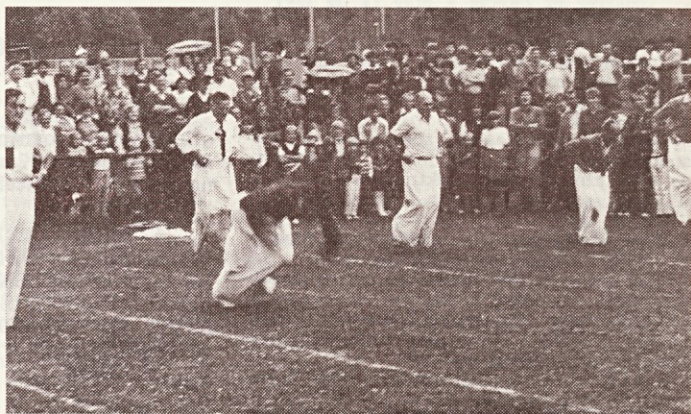
Sodelujemo tudi na vajah drugih društev.

Opisal bom vajo v tozdu 3 — tapetniška v Motniku. Bil je petek popoldan, ko je bilo vratarju matične tovarne po telefonu sporočeno, da je izbruhnil požar v tapetniški. Gasilci matične tovarne smo takoj odšli na kraj dogajanja, seveda po določenem programu. Vožnja od Duplice do Motnika je trajala natanko 30 minut.

Med tem časom so stopili v akcijo gašenja gasilci iz Motnika in Špitaliča. Imeli so napad na tapetniško in del kotlovnice. Ko smo prispeli mi na kraj požara, smo dobili nalogo obrambo kotlovnice. Gasili smo tudi z zračno peno. Vodo smo črpali z Motnišnice. Sesalna višina je bila 2,5 m. Kljub zelo nizkemu vodostaju, smo hitro pričeli s črpanjem vode.

Pomanjkljivost te vaje je bila glede vode. V Motnišnici je potrebno urediti tri zajetja, da bo v primeru resnega požara dovolj vode za gašenje.

GD Motnik in Špitalič nimata niti ene opreme za gašenje z zračno peno. Potrebno bi bilo nabaviti ročnik za

Mitja Redja je na pikniku zelo prijetno komentiral razna dogajanja na športnem področju. Za tek ali skakanje v vrečah je rekel, da so »pripravljene prišli iz različnih klubov« in so zato tudi različno pripravljene, vsi pa imajo eno željo: zmagati.

No, zmagovalcev tukaj ni bilo veliko, že vsak nastopajoči pa je bil junak, ker se je pred tolikšnim občinstvom za kaj takega odločil.

zračno peno, medmešalec in ekstrakt. Računati moramo na oddaljenost od matične tovarne.

Ostalo na vaji je potekalo, kot je bilo v načrtu predvideno. Skupna ocena za vajo v tozdu 3 Motnik je dobra. Marjan Burja

Upokojevcev je več vrst, kot je tudi nas, aktivnih Stolovcev.

Zanimivo je, da ob vsakoletnem obisku upokojevcev nekatere naše ljudi zelo radi srečamo in se zadržimo z njimi v pogovoru, drugim pa le od daleč pomahamo. Takot kot smo se z njimi razumeli, ko so bili še v tovarni. Nekateri so bili dobri delavci, dobri ljudje, drugi pa ... Pa kaj bi pisali o tem!

»Kot se je naglo začel, tako je zopet hitro minil ta dan. Pravzaprav sploh ne vem, kateri dan je danes.«

»Ne, nisem napisal. Sem mislil, da sploh ne bo treba.«

* * *

»Ali so povedali, kako smo bili pridni? Če ne bi bili, bi gotovo povedali!«

* * *

»Vidiš, ati, kako lepo sem se naučil recitirati: Anton Aškerc, Soči. — O Vrba, srečna, draga vas domača ...«

* * *

Ste že kdaj pomislili, kako različni značaji različno gledajo na eno in isto stvar. Na primer na podražitev mesa.

Histeričen človek: »Vsega je konec, kako bomo pa sedaj, sedaj se vse neha.«

Flegmatik: »Kolikokrat se je že podražilo, pa smo vseeno živeli. Bomo pa še sedaj.«

Skopuški značaj: »Ravno šparati sem začel, sedaj bom moral pa vse dati prav za meso!«

Mamica, od katere dobrota kar žari: »Mene nova cena mesa ne bo prizadela, ker mesa nikoli ne jem, zelo hudo pa bo za moje otroke, ki ga imajo tako radi!«

Len delavec, ki v tovarni norme ne dosega in tudi temu primerno malo zasluži: »Dokler bomo imeli v tovarni pri malici skoraj vsak dan meso, ga doma ne bomo veliko potrebovali.«

Iznajdljiv delavec in polkmet: »Briga me meso v mesnici. »Jaz redim toliko zajcev, da jih bom komaj spravil v skrinjo.«

Preračunljiva uslužbenca z dobrimi dohodki in brez otrok: »Če bodo drugi jedli manj mesa, ga bo pa za naju več ostalo.«

Letošnji dopust je pri kraju, vendar kljub temu hranimo v sebi tudi spomine — in še najdemo čas za sprehode v naravo, ki so nenadomestljiva sprostitve pred delom v tovarni!

OTROK V DRUŽINI

Otrok lahko rešitelj je družine. Predno se rodi, nekaj časa mine. Sreča z otroki ni vedno dana, včasih posteljica ostane le postлана.

Kjer pri hiši so otroci, miru ni podnevi, ne ponoči. Je lačen, žejen, »razkopan«, najhuje pa je, če je bolan.

Otrok potrebuje družbo, starša pa morata v službo. Ne pustita ga zjutraj spati, v varstvo ga morata peljati.

Da bo razumen, kaže znake, dela prve že korake. Prvi večji naredil bo korak, ko postal učenec bo, dijak. Skrbi staršev se podvojijo, če otroci v šoli se ne učijo.

Dobra služba mu ne uide, če z učenjem do poklica pride.

Otrok raste, se razvija, ko bo velik, njegova bo hiša ali domačija.

K hiši prišla bo nevesta, ki možu in hiši bo zvesta. Zgodba se bo ponovila, ko jim otroka bo povila ...

Franc Ravnikar

Izdaja v 2100 izvodih Industrija pohištva STOL Kamnik. Glasilo urejajo — glavni urednik Ciril SIVEC, odgovorni urednik Franc PESTOTNIK in člani uredniškega odbora: Marija GOLOB, Diana RUTAR, Bine KLADNIK, Vinko JAGODIC, Franci ŠTEBE, Danica KOČAR, Sonja ZORN in Boris PLEVEL. Lektor: Ivan SIVEC. List izhaja vsak mesec in ga prejema Stoletni delavci in upokojevci brezplačno. Natisnila TISKARNA LJUBLJANA v Ljubljani. Oproščeno prometnega davka po pristojnem sklepu 421-1/72.